

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۷/۲۱

آزمون ۲۱ مهر ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۵۱	۵۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۵۶	۶۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده محیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بغا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصور، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهره محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (رتبه برتر کنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیما اکبرزاده	آرش مرتضائی‌فر مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	صبا صفایی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامتین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار	زهره دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	کیانا یوسف‌زاده	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهندس ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

شمارش
(اصل جمع، ...، تبدیل)
صفحه‌های ۱ تا ۸

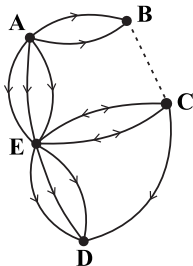
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- از بین ۵ نوع سوپ، ۴ نوع پلو خورشت و ۶ نوع نوشیدنی چند نهار مختلف شامل یک نوع سوپ، یک نوع پلو خورشت و یک نوع نوشیدنی می‌توان انتخاب کرد؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۴۰ (۴) ۲۰

۲- تعداد راه‌های بین دو شهر B و C چه تعداد باشد تا مطابق شکل زیر بتوان به ۷۱ طریق از شهر A به شهر D سفر کرد؟ (از شهرهای E و C حداکثر یک بار عبور می‌کند و راه‌های B و C از B به C یک‌طرفه است).

- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۴
(۴) ۵

۳- با جایگشت حروف کلمه «گلاب‌گیری» چند کلمه ۸ حرفی (بدون توجه به معنا) می‌توان نوشت که حروف یکسان کنار هم بوده و بین حرف «الف» و «ب» دقیقاً دو حرف دیگر قرار گیرد؟

- (۱) ۲۴۰ (۲) ۱۸۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۹۶

۴- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ چند عدد هفت رقمی می‌توان ساخت، به طوری که ارقام زوج و فرد در آن عدد، یک در میان باشند؟

- (۱) ۷۱ (۲) ۱۴۴ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۲۴

۵- تعداد جایگشت‌های $n^2 - 1$ شی متمایز برابر ۶ است. تعداد جایگشت‌های $n + 3$ شی متمایز چند برابر تعداد جایگشت‌های $n + 1$ شی متمایز است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۴ (۳) ۴۲ (۴) ۷۲۰

۶- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ چند عدد ۵ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت که بر ۵ بخش پذیر بوده و از ۳۰۰۰۰ بزرگ‌تر است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۲ (۳) ۱۶ (۴) ۲۴

۷- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ چند عدد شش رقمی می‌توان نوشت به طوری که ارقام فرد یک در میان باشند؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۵۴ (۳) ۶۰ (۴) ۸۱

۸- با حروف کلمه (point) چند کلمه پنج حرفی بدون توجه به معنی می‌توان ساخت که حروف (n, t) کنار هم قرار گیرد و با حرف p آغاز نشود؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۲۴ (۳) ۳۶ (۴) ۴۸

۹- در یک مراسم نفرات A، B، C، D و E می‌خواهند سخنرانی کنند. در چند حالت نفر B بدون فاصله پشت سر C و نفر A قبل از نفر D سخنرانی می‌کنند؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۱۸ (۳) ۳۰ (۴) ۱۲

۱۰- در یک نوع ماشین حساب که ۲۰ کلید دارد برای انجام یک دستور باید سه کلید متمایز با ترتیبی مشخص فشار داده شوند. اگر شخصی این کار را به طور تصادفی انجام دهد و فشردن هر سه کلید، ۲ ثانیه طول بکشد، حداکثر در چند دقیقه این شخص می‌تواند دستور را اجرا کند؟

- (۱) ۲۲۶ (۲) ۲۲۸ (۳) ۵۸ (۴) ۵۷

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم

(معادله و مسائل توصیفی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها)
صفحه‌های ۹ تا ۳۳

۱۱- حقوق یک معلم دو برابر حقوق یک آبدارچی و $\frac{2}{3}$ حقوق معاون مدرسه است. اگر حقوق پرداختی به ۵ معلم و

۲ آبدارچی و ۲ معاون در ماه ۷۲ میلیون تومان باشد؛ حقوق یک آبدارچی چند میلیون تومان است؟

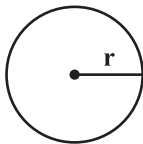
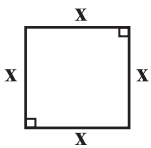
(۱) چهار میلیون تومان

(۲) چهار میلیون و پانصد هزار تومان

(۳) شش میلیون تومان

(۴) پنج میلیون و پانصد هزار تومان

۱۲- اگر مجموع مساحت‌های دو شکل زیر برابر ۱۲ باشد، مساحت مستطیلی که طول آن برابر ضلع مربع و عرض آن برابر شعاع دایره است، کدام است؟

$$r = \frac{1}{\sqrt{3\pi}} x$$

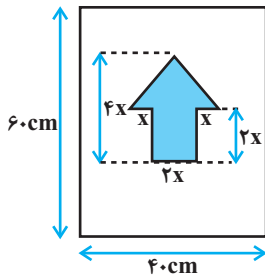
$$\frac{9}{\sqrt{3\pi}} \quad (2)$$

$$\frac{3}{\sqrt{3\pi}} \quad (1)$$

$$\frac{12}{\sqrt{3\pi}} \quad (4)$$

$$\frac{6}{\sqrt{3\pi}} \quad (3)$$

۱۳- برای ساخت تابلوی زیر، هزینه هر 1cm^2 برچسب تیره رنگ ۳۰ تومان و هزینه هر 1cm^2 برچسب سفید ۱۰ تومان است. اگر مجموع هزینه‌های

برچسب‌های سفید و تیره برابر با ۲۸۰۰۰ تومان شده باشد، x چند سانتی‌متر است؟

(۲) ۵

(۱) ۱۰

(۴) ۶

(۳) ۸

۱۴- در حل معادله $2x^2 - 6x + 3 = 0$ با روش مربع کامل، به معادله $(x - m)^2 = n$ رسیده‌ایم. ریشه کوچکتر معادله $2mx^2 + 6x - 12n = 0$ کدام

است؟

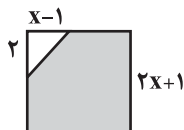
(۴) -۳

(۳) ۳

(۲) ۱

(۱) -۱

۱۵- اگر مساحت قسمت رنگی از مربع زیر برابر ۲۴ سانتی‌متر مربع باشد، x چند سانتی‌متر است؟

$$\frac{11}{4} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

(۴) ۲

(۳) ۳

محل انجام محاسبات

۱۶- یک تاس را پرتاب کرده و عدد رو شده را به جای m در معادله $y = 2x^2 - 2mx + m$ قرار می‌دهیم. به‌ازای کدام مقدار m تفاضل بین ریشه‌های معادله صفر خواهد شد؟

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۷- اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم، $x^2 + 5x - 2 = 0$ و $\beta > 0$ باشد، حاصل $|\alpha + \beta| + |\alpha| - |\beta|$ همواره کدام است؟

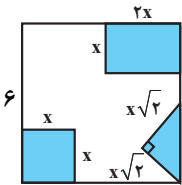
-۳β - ۴α (۴)

-۳α - ۴β (۳)

۳β + ۴α (۲)

۳α + ۴β (۱)

۱۸- از مربعی به ضلع ۶cm سه شکل مقابل بریده شده است. مساحت باقی مانده 24cm^2 است. طول ضلع مربع کوچک بریده‌شده چند سانتی‌متر است؟

۳ (۲)

 $\sqrt{3}$ (۱) $\sqrt{2}$ (۴)

۲ (۳)

۱۹- تابع سود شرکتی به‌ازای تولید x واحد از یک کالای مصرفی $P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 4x - 2$ است، فاصله ۲ نقطهٔ سربه‌سر تابع سود این شرکت کدام است؟

 $4\sqrt{3}$ (۴)

۴ (۳)

 $2\sqrt{3}$ (۲)

۲ (۱)

۲۰- مجموع ریشه‌های متمایز معادله $\left(\frac{x}{3} - 1\right)^4 - 25\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 0$ کدام است؟

-۳ (۴)

۳ (۳)

۱۲ (۲)

۹ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل یکم

(درس‌های ۱ تا ۳)

+ کارگاه تحلیل فصل اول

صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۲۱- نام نویسندگان آثار «داستان باستان - سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی - چرند و پرند» به ترتیب در کدام گزینه

آمده است؟

(۱) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا حبیب اصفهانی - قائم‌مقام فراهانی

(۲) میرزا حسن‌خان بدیع - میرزا حبیب اصفهانی - دهخدا

(۳) محمدباقر میرزا خسروی - جیمز موریه - قائم‌مقام فراهانی

(۴) میرزا حسن‌خان بدیع - جیمز موریه - دهخدا

۲۲- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) تحقیقات ادبی و تاریخی از عوامل رشد آگاهی و تحول ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود.

ب) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب رمان و نمایشنامه منتشر می‌کردند.

ج) مجله «بهار» که نشریه‌ای سیاسی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد.

د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های ادبی بود، که از میان رمان‌نویسان می‌توان به محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن‌خان

بدیع اشاره کرد.

ه) پیش از انقلاب مشروطه، نویسندگان ایرانی نوشتن رمان (داستان بلند) به مفهوم امروزی را از طریق ترجمه رمان‌های تاریخی غربی آغاز کردند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... در قلمرو نکات زبانی یک شعر قرار می‌گیرند.

(۱) بررسی کاربرد روابط معنایی واژگان مانند تضمین

(۲) بررسی ترکیب‌ها و واژگان

(۳) بررسی پیچیدگی یا سادگی زبان شعر

(۴) بررسی تناسب‌های معنایی مانند تضاد و ایهام

۲۴- در متن زیر کدام ویژگی سبکی یافت نمی‌شود؟

«برهه چنان دانست که او حاجت خانه خواهد خواست، و به دلش اندر بود که اگر حاجت خانه خواهد، بدو بخشد. پس عبدالمطلب گفت که دویست

اشتر از آن من بیاورده‌اند، بفرمای تا اشتران من باز دهند.»

(۱) کوتاهی جملات (۲) فاقد تشبیه و استعاره (۳) فراوانی لغات عربی (۴) تکرار اسم به ضرورت معنی

۲۵- در کدام دو عبارت، ویژگی‌های سبکی نثر دهخدا دیده می‌شود؟

الف) اندیشید: «خیلی طاقت می‌خواهد که آدم هفده سال به دروغ زندگی کند کارش دروغی، لباسش دروغی و سر تا پایش دروغ باشد.»

ب) می‌گویند: ببرش پیش این دکتر مکتورها. من می‌گم مرده‌شورشان را ببرد با دواهاشان. چه می‌دانم! این گرت مرت‌ها چه خاک و خلی است که به

بچه می‌دهند.

ج) حالا گذشته‌ها گذشته است، من ته دلم روشن است، ان‌شاءالله چشم‌زخم نیست همان از گرما و آفتاب این‌طور شده، اگر خدای نکرده باز خوب نشد

برو محله حسن‌آباد بده آ سید فرج‌الله جن‌گیر نزله‌بندی کند.

د) بعد از عقدکنان، جشن در باغ و در اصل در ایوان جلوی عمارت شروع شد و همه جا را چراغان کرده بودند.

(۱) ب - د (۲) ج - الف (۳) ب - ج (۴) الف - د

۲۶- کدام بیت در حوزه ادبیات غنایی نمی‌گنجد؟

- (۱) فرشته‌ای که وکیل است بر خزاین باد
(۲) کاش کان روز که در پای تو شد خار اجل
(۳) دیگری را در کمند آور که ما خود بنده‌ایم
(۴) هم‌چنان امید می‌دارم که بعد از داغ هجر
- چه غم خورد که بمیرد چراغ پیرزنی؟
دست گیتی بزدی تیغ هلاکم بر سر
ریسمان در پای حاجت نیست دست‌آموز را
مرهمی بر دل نهد امیدوار خویش را

۲۷- کدام گزینه در مورد ابیات زیر از منظر سبک‌شناسی نادرست است؟

- «دگر کس آمد و گفت: اختیار است
چو نام دل شنید از دور روباه
به دل می‌گفت: با دل نیست بازی
بگفت این و به صد دستان و تزویر
حدیث دل حدیثی بس شگفت است
- دل روبه، که رنجی را به کارست
جهان بر چشم او شد تیره آنگاه
کنون باید به کارم حیل‌سازی
بجست از دام، همچون از کمان تیر
که در عالم حدیثش در گرفته است»

- (۱) شاعر در بیت دوم از آرایه کنایه و در بیت چهارم از آرایه تشبیه استفاده کرده است.
(۲) شاعر از تمثیل و شخصیت‌بخشی به حیوانات برای بیان منظور خود استفاده کرده است.
(۳) واژگان کهن فارسی در ابیات دیده می‌شوند، اما کاربرد واژگان عربی هم بیش از حد معمول است.
(۴) شعر با توجه به بیان حکمت و معرفتی عرفانی در ظرف داستانی در رده ادبیات تعلیمی جای می‌گیرد.

۲۸- در کدام بیت، آرایه‌های «تضاد - تشبیه - جناس» یافت می‌شود؟

- (۱) مستم کن آن‌چنان که ندانم ز بی‌خودی
(۲) چو سرو اگر بخرامی دمی به گلزاری
(۳) بر لب بحر فنا منتظریم ای ساقی
(۴) ما سرخوشان مست دل از دست داده‌ایم
- در عرصه خیال که آمد، کدام رفت
خورد ز غیرت روی تو هر گلی خاری
فرستی دان که ز لب تا به دهان این همه نیست
هم‌راز عشق و هم‌نفس جام باد‌ایم

۲۹- آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

- (۱) مشو غمگین در میخانه را گر محتسب گل زد
(۲) به ذوق ناله من آسمان مستانه می‌رقصد
(۳) پیش رویش ز آتش دل سوختم پروانه‌وار
(۴) جسم خاک از عشق بر افلاک شد
- که جوش گل شراب لعل‌فام آورد مستان را (جناس، تشبیه)
جهان ماتم‌سرا گردد اگر من از نوا افتم (اغراق، ایهام)
زان که شمعی چون رخس در مجلس اصحاب نیست (تشبیه، مجاز)
کوه در رقص آمد و چالاک شد (تلمیح، تشخیص)

۳۰- کدام بیت، به آرایه‌های «تشبیه و واژه‌آرایی» مزین شده است؟

- (۱) طرفه مدار اگر ز دل نعره بیخودی زخم
(۲) می‌سز می‌شود آیا پری از خاطر دم؟
(۳) روی چون ماهش به زهره نسبتی کردم بگفت
(۴) قمر مقابله با روی او نیارد کرد
- کآتش دل چو شعله زد صبر در او محال شد
پری را جایگاهی نیست در ویرانه روحم
من ندارم زهره ای شاعر خموشی پیشه کن
و گر کند همه کس عیب بر قمر گیرند

۳۱- چند بیت از ابیات زیر آرایه «تکرار» دارند؟

- الف) آن میوه بهشتی کآمد به دستت ای جان
ب) نفس که نفس بر او تکیه می کند باد است
ج) طریقی فرارپیش گیر و رهی
د) کجا او گذشت این دگر ماهیان
ه) گذشت آن کز شبستانش نمی بودم شبی خالی
- در دل چرا نکشتی از دست چون بهشتی
به وقت مرگ بداند که باد می پیمود
همی رو که از قید هستی رهی
گریزند و باشند تا ماهیان
که نتوانم گذشت اکنون به روز از پیش بوابش
- سه (۱) یک (۲) چهار (۳) دو (۴)

۳۲- در کدام بیت، واج آرایه به مفهوم شاد بیت کمک کرده است؟

- ۱) چشم از آینه داران خط و خالش گشت
۲) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
۳) از دست برده بود خمار غم سحر
۴) شکر ایزد که میان من و او صلح افتاد
- لیم از بوسه ربایان بر و دوشش باد
که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز
دولت مساعد آمد و می در پیاله بود
صوفیان رقص کنان ساغر شکرانه زدند

۳۳- در کدام بیت، واژه آرایه به چشم نمی خورد؟

- ۱) پار گذشت آن چه دیدی از غم و شادی
۲) هم بدهد دور روزگار مرادت
۳) شیوه عشق اختیار اهل ادب نیست
۴) عاقبت از ما غبار مانند زنهار
- بگذرد امسال و همچو پار نماند
ور ندهد دور روزگار نماند
بل چو قضا آید اختیار نماند
تا ز تو بر خاطری غبار نماند

۳۴- در کدام گزینه، تناسب وزن و محتوا در بیت دیده نمی شود؟

- ۱) غم شربتی ز خون دلم نوش کرد و گفت
۲) چند به دل فروخورم این تف سینه تاب را
۳) میان سپهد به دو نیم کرد
۴) تا همه جان ناز شود چون که طرب ساز شود
- این شادی کسی که در این دور خرم است
در ته دوزخ افکنم جان پراضطراب را
سپه را همه دل پر از بیم کرد
تا سر خم باز شود گل ز سرش دور کنم

۳۵- تخیل شاعرانه در کدام گزینه، به یاری مضمون حماسی بیت آمده است؟

- ۱) از آواز اسببان و جوش سپاه
۲) برانگیخت اسب از میان سپاه
۳) بفرمود تا رخس را زمین کنند
۴) بزد خویشتن را به ایران سپاه
- همی ماه بر چرخ گم کرد راه
بیامد دمان با درفش سپاه
دم اندر دم نای رویین کنند
ز گرزش بسی نامور شد تباه

۳۶- درونمایه کدام بیت، متناسب با لحن غم‌انگیز آن است؟

- (۱) ای که به عشقت اسیر، خیل بنی آدم‌اند
 (۲) ای تو امان هر بلا ما همه در امان تو
 (۳) روز وصال است و صنم حاضر است
 (۴) از هجر روزم قیر شد دل چون کمان بدتیر شد

۳۷- تخیل در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ای خیال قامتت آه ضعیفان را عصا
 (۲) اگر به گلشن ز ناز گردد قد بلند تو جلوه‌فرما
 (۳) اگرچه حسن‌فروشان به جلوه آمده‌اند
 (۴) حسن هرجا دست بیداد تجلی وا کند

۳۸- کدام دو بیت با هم تقابلی معنایی دارند؟

- (الف) سعدی از این چشمه حیوان که خورد
 (ب) رفت آن که رفت و آمد آن که آمد
 (ج) برو شادی کن ای یار دل‌افروز
 (د) دیده سیر است مرا جان دلیر است مرا

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۳۹- مفاهیم «بی‌اعتباری دنیا، ترک تعلقات، اختیارگرایی، شکوه از بخت» به ترتیب در کدام ابیات آمده‌اند؟

- (الف) چون خسی کز جنبش دریا به موجی برخورد
 (ب) چرخ از دهنم نواله در خاک افکند
 (ج) بیا تا گل برفشانیم و می در ساغر اندازیم
 (د) می‌رود صبح و اشارت می‌کند

(۱) الف، ج، ب، د (۲) د، الف، ب، ج (۳) د، الف، ج، ب (۴) الف، د، ج، ب

۴۰- کدام یک از ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «هوای خود چو نهادم رضای او چو گزیدم»
 (۱) عقل دورو آفرید فلسفه خودپرست
 (۲) تسلیم و رضا پیشه کن و شاد بزی
 (۳) که هرچ از خداوند باشد قضا
 (۴) سال‌ها شد کاندرا این ظلمت‌سرا افتاده‌ام
- جهان و هر چه در او جز به کام خویش ندیدم»
 درس رضا می‌دهی بنده مزدور را
 چون نیک و بد جهان به تقدیر تو نیست
 قضای او داد بایسد رضا
 غیر تسلیم و رضا دیگر مرا تدبیر نیست

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ذخیره دانشی / علوم اجتماعی
(علوم انسانی و علوم اجتماعی،
فواید علوم اجتماعی)
صفحه‌های ۲ تا ۱۵

۴۱- پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی افراد چگونه شکل می‌یابد؟

ب) انسان چگونه به درک معنای پدیده‌های اطراف می‌رسد؟

(۱) از طریق آموخته‌های فردی و اجتماعی، مدرسه‌ای و دانشگاهی - با دیدن و شنیدن

(۲) با فراتر رفتن از دیده‌ها و شنیده‌هایش و تفکر درباره آن‌ها - با دیدن و شنیدن

(۳) از طریق آموخته‌های فردی و اجتماعی، مدرسه‌ای و دانشگاهی خود - با تفکر و تعقل

(۴) با فراتر رفتن از دیده‌ها و شنیده‌هایش و تفکر درباره آن‌ها - با تفکر و تعقل

۴۲- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک مهمانی دعوت شده‌اید که در آن کسی را نمی‌شناسید. در چنین موقعیتی دقت و احتیاط شما بیشتر می‌شود.»

(۱) در کنش‌های روزمره، آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌مانند.

(۲) کنش انسان وابسته به آگاهی است، ولی انسان اغلب از نقش این آگاهی در زندگی خود غافل است.

(۳) اگر آگاهی‌ها و دانسته‌ها در جهان اجتماعی وجود نداشته باشد، به تدریج جهان اجتماعی دیگری شکل خواهد گرفت.

(۴) انسان در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها با دیگران سهیم و شریک است که این نوع دانش، دانش عمومی نامیده می‌شود.

۴۳- قسمت اول کدام گزینه درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

(۱) دانش علمی را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند. - فردی که تنها بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی می‌تواند بر ذخیره دانش علمی خود بیفزاید.

(۲) دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. - فیلم سینمایی دورافتاده، مصداقی مناسب برای دانش عمومی است.

(۳) جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش علمی لازم را در اختیارمان قرار می‌دهد. - آغاز یادگیری دانش عمومی، مصادف با بدو ورود فرد به جهان اجتماعی است.

(۴) ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم. - دانش علمی برای زندگی اجتماعی، همچون هوا برای انسان است.

۴۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر نتیجه چیست؟

- شکل‌گیری دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر در ذخیره دانشی ما

- شناسایی آسیب‌ها و اشکالات وارد شده در دانش عمومی

- تعاریف متفاوت جهان‌های اجتماعی از دانش علمی

(۱) تأمل و اندیشه در دانش عمومی - برخورداری از دانش علمی - هویت‌های فرهنگی متفاوت

(۲) تلاش‌های علمی - رسیدن به درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی خود - تعارض دانش علمی و دانش عمومی

(۳) تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی - برخورداری از دانش علمی - تعارض دانش علمی و دانش عمومی

(۴) پیدایش و رشد دانش علمی - رسیدن به درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی خود - ذخیره آگاهی

۴۵- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، مسائل و مشکلات زندگی اجتماعی را می‌شناسند و برای حل برخی از آنها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند.

ب) تعارضات میان ذخیره دانشی جهان‌های اجتماعی متفاوت، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

ج) با سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم در این جوامع رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آنها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

د) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش بر موضوع علوم تأکید کردند.

(۴) د و الف

(۳) الف و ج

(۲) ج و د

(۱) ب و د

۴۶- کدام گزینه رابطه بین دانش علمی و دانش عمومی را از منظر کتاب درسی، به درستی تبیین می کند؟

۴۷- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- شناخت کنش انسان بدون فهم هدف و معنای آن غیرممکن است.
- علوم اجتماعی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می کنند.
- موضوع علوم انسانی، عام تر از موضوع علوم اجتماعی است.
- روانشناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است.
- رویکردی که روش علوم انسانی و علوم اجتماعی را متفاوت ارزیابی می کند، روش علوم اجتماعی را غیر تجربی و روش علوم انسانی را تجربی قلمداد می کند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۴

۴۸- هر یک از دانش‌های زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول قرار می گیرند؟

«روان‌شناسی»، «اخلاق»، «فیزیک»، «مردم‌شناسی»، «شیمی» و «تاریخ»

علوم		
علوم طبیعی	علوم انسانی	علوم اجتماعی
الف	ب	ج

(۱) ب - ب - الف - ج - الف - ب - ج

(۳) ج - ج - الف - ب - الف - ج - ب

۴۹- کدام گزینه، در رابطه با عبارت زیر صحیح می باشد؟

«علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ...»

- (۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را دارد، اما نمی تواند آنها را اصلاح کند.
- (۲) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارد و درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می دهد.
- (۳) چگونگی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را دارد و به افزایش همدلی انسان‌ها کمک می کند.
- (۴) آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف را دارد و تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح می دهد.

۵۰- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی تعیین شده است؟

- علوم انسانی را از این نظر که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می پردازند، علوم انتقادی می گویند.
- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی از جمله فواید علوم طبیعی است.
- علوم انسانی و علوم اجتماعی به انسان امکان پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها را می دهند.
- علوم انسانی را به دلیل این که ابزار تسلط انسان بر طبیعت هستند، علوم ابزاری نیز می گویند.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۵۱ تا ۵۵ «یا» به سؤالات ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی

(کنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۵۱- هر دو عبارت مطرح شده در کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) پیامدهای غیرارادی، نیاز به کنشگر ندارند و نتیجه طبیعی کنش هستند. - پیامدهایی که به اراده کنشگر یا فرد دیگر وابسته است، قطعی هستند.
- (۲) در بسیاری از موارد، افراد از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند. - نمره دادن استاد به دانشجویی که امتحانش را خوب داده است، پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری می‌باشد.
- (۳) فردی سلام می‌کند، پاسخ دادن یا پاسخ ندادن به سلام او پیامد غیرارادی کنش او محسوب می‌شود، زیرا قطعی نیست. - در برخی از موارد، افراد از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.
- (۴) پاکیزه شدن سر و صورت از پیامدهای ارادی وضو گرفتن می‌باشد. - تمامی پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی وابسته هستند.

۵۲- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید:

«در یک دبستان، زنگ کلاس به صدا درآمد. دانش‌آموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد، بعضی از دانش‌آموزان به او خندیدند. معلم در مورد عدم رعایت مقررات، مطالبی را به دانش‌آموزان گوشزد کرد.»

- (۱) کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۲) کنش انسانی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی
- (۳) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی
- (۴) ارزش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی

۵۳- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- کنش اجتماعی، شیوه انجام هنجار اجتماعی است.
- ارزش‌ها از جنس هدفانند و هنجارها وسیله رسیدن به ارزش‌ها هستند.
- داور مسابقه‌ای که به بازیکن خاطی کارت قرمز نشان می‌دهد، در حال انجام هنجاری برای تحقق ارزش مورد نظر است.
- پوشش و زبان نمونه‌هایی از کنش اجتماعی هستند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۵۴- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.
- (۲) انسان‌ها، پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند و همواره آنان در جهت خدمت به سعادت بشر هستند.
- (۳) انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را در ارتباط با یک‌دیگر پدید می‌آورند و بدین علت پدیده‌های اجتماعی معنا دار هستند.
- (۴) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و اجتماعی با علوم طبیعی، معلول همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن‌ها است.

۵۵- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- راه تداوم جهان اجتماعی چیست؟

- راه نجات انسان از سردرگمی و ایجاد نظم چیست؟

- چه زمانی یک جهان اجتماعی فرو می‌ریزد؟

(۱) انتقال فرهنگ - دسته‌بندی - هرگاه هنجارهای اجتماعی در جامعه تغییر یابند.

(۲) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - دسته‌بندی - هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند.

(۳) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - رویگردانی از کثرونی‌های اجتماعی - هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را به نسل بعدی انتقال دهد.

(۴) جامعه‌پذیری - رویگردانی از کثرونی‌های اجتماعی - هرگاه ارزش‌های اجتماعی جایگاه خود را در جامعه از دست بدهند.

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۵۱ تا ۵۵ پاسخ ن داده‌اید، به سؤال‌های ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید.

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶)

۵۶- به ترتیب کدام گزینه در رابطه با دیدگاه کسانی که «جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند» درست و در رابطه با کسانی که «جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند» نادرست است؟

- (۱) با نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کنند. - جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 - (۲) براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود. - ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است.
 - (۳) جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرند و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند. - جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است و جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.
 - (۴) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- ۵۷- به ترتیب کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی آزادی درست و ویژگی تعهد و مسئولیت، نادرست است؟
- (۱) آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آنها پاسخ داده شود. - به این ویژگی براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.
 - (۲) تأمین‌کننده‌هایی از قیدوبندهایی است که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند. - در صورت عدم وجود آن، قدرت مقاومت از آدمیان سلب می‌شود و آنها به موجوداتی منفعل تبدیل می‌شوند.
 - (۳) انسان در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. - مانع دو قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها می‌شود.
 - (۴) به معنای رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است. - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.
- ۵۸- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.
- (۲) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت سیاسی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.
- (۳) برخی فرهنگ‌ها، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.
- (۴) غلبه نظامی همواره گسترش فرهنگی را به دنبال نمی‌آورد.

۵۹- به ترتیب، پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در چه صورتی می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد؟
- منظور از «فرهنگ غرب» چیست؟

- موفقیت‌های استعمار اروپاییان در قرن ۱۹ معلول چه چیزی بود؟

- اروپا در چه سده‌هایی بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرده بود؟

- (۱) اگر فرهنگی غنی داشته باشد. - فرهنگ جدید اروپا طی ۶ قرن اخیر که اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است. - پیشرفت در اشغال بازار و مواد خام دیگر کشورها - ۱۷ و ۱۸ میلادی
- (۲) اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند. - فرهنگ جدید اروپا طی ۵ قرن اخیر که اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است. - پیشرفت در فنون نظامی و اقتصاد صنعتی - ۱۷ و ۱۸ میلادی
- (۳) اگر فرهنگی غنی داشته باشد. - فرهنگ جدید اروپا که محصول ۶ قرن اخیر است و کانون سلطه‌های مختلف بوده است. - نسل‌کشی‌های پیاپی و فنون نظامی - ۱۸ و ۱۹ میلادی
- (۴) اگر هویت فرهنگی خود را حفظ کند. - فرهنگ جدید اروپا که محصول ۵ قرن اخیر است و اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است. - نابود کردن ۱۵ میلیون سرخ‌پوست بومی آمریکا - ۱۸ و ۱۹ میلادی

۶۰- به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

- چه کسانی هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند؟

- وجه اشتراک استعمارنو و استعمار فرانو چیست؟

- در استعمار نو کشورهای استعمارگر از چه طریقی کنترل بازار و سیاست سایر کشورها را در اختیار می‌گیرند؟

- (۱) پذیرندگان برتری فرهنگی جهان غرب - استعمارگران پنهان - دولت‌های دست‌نشانده
- (۲) پذیرندگان برتری فرهنگی جهان غرب - مجریان پنهان - قدرت اقتصادی
- (۳) پذیرندگان برتری اقتصادی جهان غرب - استعمارگران پنهان - قدرت اقتصادی
- (۴) پذیرندگان برتری اقتصادی جهان غرب - مجریان پنهان - دولت‌های دست‌نشانده

روانشناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تعریف و روش مورد مطالعه

صفحه‌های ۸ تا ۳۳

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۶۱- در طی مراحل رسیدن به علم جدید، شرط پذیرش فرضیه‌ها چیست؟

- (۱) یک رشته اصول مرتبط تشکیل دهند.
- (۲) موجب تولید پاسخ‌های منطقی دیگر شوند.
- (۳) توسط مشاهدات به تأیید برسند.
- (۴) چیزی به یافته‌های قبلی بیفزایند.

۶۲- کدام‌یک از گزینه‌های زیر بیانگر یک فرضیه خردمندانه است؟

- (۱) افراد با گوش بزرگ‌تر، هوش بالاتری دارند.
- (۲) در تصمیم‌گیری برای ازدواج، احساسی عمل کردن قطعاً پیامدهای ناگواری دارد.
- (۳) سؤال «چرا تاکنون ازدواج نکرده‌ای؟» باعث ایجاد فشار روانی در فرد می‌شود.
- (۴) آیا همه تصمیم‌گیری‌های افراد به راحتی قابل جبران هستند؟

۶۳- هر یک از گزاره‌های زیر با موارد کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟

- شرط علمی بودن یک یافته پژوهشی

- قرارگیری در دایره بررسی روان‌شناختی

- (۱) ارائه تعاریف متعدد، اما جامع از مفهوم - ارتباط با مفاهیم بنیادین غیر تجربی
- (۲) وجود تبیین‌های زیاد درباره یک موضوع - قابلیت مطالعه عینی
- (۳) وجود تعریفی یکپارچه - قابلیت مشاهده به صورت تجربی
- (۴) ارائه متغیرهای غیرقابل اندازه‌گیری - دارا بودن ضوابط روش علمی

۶۴- هر کدام از عبارتهای زیر، به ترتیب در مورد کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روانشناسی است؟

- در محیط آزمایشگاهی هم استفاده می‌شود.

- ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی است.

- هدفمند و سازمان یافته است.

- باید دقیق و معتبر باشد.

- (۱) مشاهده - آزمون - مصاحبه - پرسشنامه
- (۲) مشاهده - پرسشنامه - مصاحبه - آزمون
- (۳) آزمون - مصاحبه - پرسشنامه - مشاهده
- (۴) آزمون - پرسشنامه - مصاحبه - مشاهده

۶۵- هدف بیان شده در مقابل کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) افزایش کورتیزول در بدن باعث ایجاد استرس می‌شود.:: پیش‌بینی
- (۲) دانشمندی با کم و زیاد کردن میزان ماده شیمیایی، در حال بررسی واکنش آن در ترکیب با ماده‌های دیگر است و نیت ایجاد تغییرات جدیدی را دارد.:: کنترل
- (۳) پدیده حافظه را برحسب میزان دوام اتصالات نورونی، می‌توان به کوتاه‌مدت یا بلندمدت تقسیم کرد.:: تبیین
- (۴) طبقه‌بندی اطلاعات باعث ماندگاری بیشتر در حافظه می‌شود.:: پیش‌بینی

۶۶- در کدام گزینه شاعر، سبک پردازش متفاوتی با سایر گزینه‌ها دارد؟

- (۱) عاقبت چشم خمار و لهجه کرمانی‌ات / سوی تهران می‌کشد شهزاده قاجار را (احمد جم)
- (۲) گفتمی که نگو روی تو را ماه ندارد / اصرار نکن جان خودت راه ندارد (احمد جم)
- (۳) هر که تشویش سر زلف پریشان تو دید / تا ابد از دل او فکر پریشان ننشست (مولانا)
- (۴) البته که زیبایی و هم‌چشم نداری / لکن دل من را ادب و معرفت برد (طراح)

۶۷- تحقیق در رابطه با کدام مورد از طریق روش مشاهده مناسب نمی‌باشد؟

- (۱) بررسی رفتار کودکان زیر یک سال هنگام رویارویی با والدین خود
- (۲) بررسی واکنش تماشاگران تیم فوتبال، نسبت به گل نشدن توپ
- (۳) بررسی نظر دانش‌آموزان در رابطه با رفتار معلمان هنگام عدم یادگیری دانش‌آموزان
- (۴) بررسی رفتار کودکان نسبت به صحنه یک فیلم ترسناک

۶۸- در کدام گزینه، به تبیین یک پدیده روان‌شناختی پرداخته شده است؟

- (۱) نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.
- (۲) نظام باورهای افراد به وسیله ارکانی همچون خانواده، مدرسه، اجتماع و خود فرد ساخته می‌شود.
- (۳) اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی یا انجام‌پذیر بودن یا نبودن کاری، باور ما است.
- (۴) هدف هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.

۶۹- دانش‌آموزی متن زیر را برای ارائه در زنگ روان‌شناسی نوشته است. پس از خوانش دقیق متن بگویند تعداد غلط‌های علمی آن چند تاست؟

«منابع مختلف کسب آگاهی و معرفت در تقابل با یکدیگر نیستند؛ بلکه آن‌ها لزوماً تکمیل‌کننده جنبه‌های مختلف آگاهی و معرفتند. فرضیه پاسخ‌های اولیه و کاملاً سنجیده‌ای است که مبتنی بر دانش، تجربه قبلی و تخیل است. در مورد اهداف علم هم لازم به ذکر است که به ندرت پس از توصیف و تبیین می‌توان به پیش‌بینی و کنترل رسید. در آخر باید بدانیم که روان‌شناسی از همان ابتدای مسیر خود به علوم انسانی پیوست و روش علمی در پیش گرفت.»

- (۱) دو
- (۲) سه
- (۳) چهار
- (۴) یک

۷۰- به چه علت علم روان‌شناسی را در زمره علوم تجربی قرار می‌دهیم؟

- (۱) بررسی رابطه بین فرایندهای ذهنی
- (۲) استفاده از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری
- (۳) معتبر بودن نظریات مطرح شده در آن
- (۴) بررسی هر نوع رفتار مورد مشاهده جانداران

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۷/۲۱

آزمون ۲۱ مهر ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۹۰	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۹۱	۹۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۹۶	۱۰۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۰۱	۱۰۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران	۵	۱۱۱	۱۱۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده محیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بغا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصور، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهره محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (رتبه برتر کنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیما اکبرزاده	آرش مرتضائی‌فر مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	صبا صفایی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامتین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار	زهره دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	کیانا یوسف‌زاده	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

مِن الْأَشْعَارِ الْمَنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيِّ (ع)

(متن درس ۱)

صفحه‌های ۱ تا ۴

عربی (۱):

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ / إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ

درس‌های ۱ و ۲

صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۷۱ - ۷۸)

۷۱- ﴿ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا ﴾:

- ۱) به آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشید، خداوند، تو این باطل را نیافریدی!
- ۲) در خلقت آسمان‌ها و زمین می‌اندیشیدند، پروردگار ما، این را باطل نیافریدی!
- ۳) در خلقت آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا، تو این را بیهوده نیافریدی!
- ۴) در آفرینش آسمان و زمین می‌اندیشند، پروردگار ما، تو این باطل را خلق نکرده‌ای!

۷۲- « لَا يَفْخِرُ الْعَاقِلُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ فَإِنَّ كُلَّ امْرِئٍ يَفُوزُ بِالْعِلْمِ وَالْعَقْلِ الثَّابِتِ وَ عَمَلٍ يُحْسِنُهُ فِي الْحَيَاةِ! »:

- ۱) خردمند از روی نادانی به دودمان افتخار نمی‌کند، چراکه هر انسانی با دانش و اندیشه استوار و کاری که آن را به نیکی در زندگی انجام می‌دهد، رستگار می‌شود!
- ۲) نباید عاقل همچون جاهل به خاندان خود ببالد، زیرا هر انسانی به وسیله علم و عقل استوار و عملی که آن را در زندگی به خوبی انجام می‌دهد، رستگار می‌گردد!
- ۳) عاقل نباید نابخردانه به خاندان افتخار کند، چون در زندگی فقط کسی که علم و اراده استوار و عمل را به خوبی به کار گیرد، رستگار می‌گردد!
- ۴) خردمند نباید نابخردانه به دودمان افتخار کند، چراکه هر انسانی به وسیله دانش و اندیشه استوار و کاری که آن را در زندگی نیکو انجام می‌دهد، رستگار می‌شود!

۷۳- « بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ / هَلْ سَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ »:

- ۱) بلکه آنان می‌بینند از تکه گلی خلق شده‌اند، آیا به‌جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟!
- ۲) بلکه آنان می‌بینند از تکه گلی آفریده شده‌اند، آیا به‌جز گوشت و پی و استخوان‌اند؟!
- ۳) بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند، آیا به‌جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟!
- ۴) بلکه آنان را می‌بینی از یک تکه گل خلق شده‌اند، آیا چیزی به‌جز گوشت و پی و استخوان‌اند؟!

۷۴- « عَلَى الْجَمِيعِ التَّعَاوُنُ عَلَى إِطْفَاءِ الْمُكَيِّفِ وَ الْمَصَابِيحِ وَ إِغْلَاقِ حَنْفِيَّةِ الْمَاءِ بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ أَوْ حَصَّةِ التَّقْوِيَةِ! »:

- ۱) باید همه در خاموش کردن کولر و چراغ‌ها و بستن شیر آب بعد از اتمام ساعت کار مدرسه یا کلاس تقویتی همکاری کنیم!
- ۲) بر همه واجب است در خاموش کردن کولر و چراغ‌ها و بستن شیر آب پس از پایان ساعت کار مدرسه یا زنگ تقویتی همکاری کنند!
- ۳) لازم است همگی در خاموش کردن کولر و چراغ‌ها و بستن شیر آب در انتهای ساعت کار مدرسه یا زنگ تقویتی کمک کنیم!
- ۴) همه همکاری کنند کولر و چراغ‌ها را خاموش کنند و شیرهای آب پس از پایان ساعت کار مدرسه و قسمت تقویتی بسته شود!

۷۵- « أ تُبْصِرِينَ الشَّجْرَةَ الْخَضْرَاءَ ذَاتَ الْغُصُونِ النَّضْرَةِ وَالشَّمْسَ الَّتِي جَدْوَتْهَا مُسْتَعْرَةً!؟ »:

- ۱) آیا درخت سبز با شاخه‌تر و تازه و خورشیدی را که اخگری فروزان دارد، می‌بینی؟!
- ۲) آیا درخت سبز دارای شاخه‌های تر و تازه و خورشیدی را که پاره‌آتش آن فروزان است، می‌بینی؟!
- ۳) آیا می‌بینید درخت سبزی را که شاخه‌های تر و تازه دارد و خورشید را که پاره‌آتش فروزان دارد؟!
- ۴) آیا می‌بینی آن درخت سبز را که شاخه‌هایش تر و تازه هستند و خورشیدی که اخگرش فروزنده است؟!

۷۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) حَاوِلْ لِتَقْلِيلِ كَلَامِكَ لِأَنَّهُ كَدَوَاءٌ كَثِيرُهُ يَقْتُلُ!؛ تلاش کن سخنت را کم کنی، زیرا آن مانند دارویی است که بسیارش کُشنده است!
- ۲) الْحِفَاظُ عَلَى الْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ وَاجِبٌ عَلَى جَمِيعِ مُوَاطِنِنَا!؛ نگهداری از تأسیسات عمومی وظیفه‌ی یکایک شهروندان ماست!
- ۳) ذَهَبَ الطَّالِبُ إِلَى مُدِيرِ الْمَدْرَسَةِ وَأَخْبَرَهُ بِمَا قَدْ حَدَثَ!؛ دانش‌آموز به‌سوی مدیر مدرسه رفت و او را از آنچه اتفاق افتاده باخبر کرد!
- ۴) أَنْظُرْ لِتِلْكَ الشَّجْرَةِ وَ قُلْ كَيْفَ تَخْرُجُ مِنْهَا الثَّمَرَةُ!؛ به آن درخت نگاه کن و بگو چگونه میوه را از آن بیرون می‌آورد!

۷۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! قَدْ انطوى فِىكَ عَالَمٌ عَجِيبٌ!؛ ای انسان! درون تو جهانی شگفت به هم پیچیده شده است!
- ۲) أَطْلُبُوا الْعِلْمَ فَإِنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ وَ إِنَّمَا مَاتُوا!؛ علم را طلب کنید چرا که اهل علم زنده هستند حتی اگر بمیرند!
- ۳) لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ يَظُنُّ أَنَّ دَاءَهُ مِنْهُ وَ دَوَاءَهُ فِيهِ!؛ هیچ کس گمان نمی‌کند که درد او از خودش است و دارویش در درونش است!
- ۴) الْيَوْمَ يَفْتَخِرُ أَوْلَادُنَا بِمَا تَحَمَّلُوا مِنَ الْأَلَامِ وَ الْمَتَاعِبِ!؛ امروز فرزندان ما به آنچه که از دردها و سختی‌ها تحمل نمودند، افتخار می‌کنند!

۷۸- «این شهروندان کوشا به وظایف خود در شهر عمل می‌کنند!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) فِي هَذِهِ الْمَدِينَةِ تَعْمَلُ الْمَوَاطِنَاتُ الْمُجَدَّةُ بِوَجَابَاتِهِنَّ!
- ۲) هَذِهِ الْمَوَاطِنَاتُ الْمُجَدَّاتُ يَعْمَلْنَ بِوَجَابَاتِهِنَّ فِي الْمَدِينَةِ!
- ۳) تَعْمَلُ هَؤُلَاءِ الْمَوَاطِنَاتُ الْمُجَدَّاتُ بِوَجَابَاتِهِنَّ فِي الْمَدِينَةِ!
- ۴) يَعْمَلْنَ هَؤُلَاءِ الْمَوَاطِنَاتُ الْمُجَدَّاتُ فِي مَدِينَتِهِنَّ بِالْوَجَابَاتِ!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٧٩ - ٨٣) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إِنَّ اللَّغَوِيِّينَ يَخْتَلِفُونَ حَوْلَ أَوَّلِ لُغَةٍ فِي الْعَالَمِ لِكُنْهَمُ يُوَكِّدُونَ أَنَّ اللُّغَةَ مُتَوَاجِدَةٌ مَعَنَا مِنْذُ حَوَالِي ١٠٠ أَلْفِ سَنَةٍ قَبْلَ الْمِيلَادِ. تُعَدُّ اللُّغَتَانِ السُّومَرِيَّةُ وَالْمِصْرِيَّةُ الْقَدِيمَتَانِ مِنْ أَقْدَمِ اللُّغَاتِ الْمَكْتُوبَةِ الْمُسَجَّلَةِ حَيْثُ يَعُودُ تَارِيخُ ظُهُورِهَا إِلَى حَوَالِي سَنَةِ ٣٢٠٠ قَبْلَ الْمِيلَادِ، لَكِنَّ اللُّغَةَ الْأَقْدَمَ الَّتِي تَكُونُ مَوْجُودَةً حَتَّى يَوْمِنَا هَذَا هِيَ عَلَى الْأَرْجَحِ اللُّغَةُ الصِّينِيَّةُ الَّتِي ظَهَرَتْ لِلْمَرَّةِ الْأُولَى سَنَةَ ١٥٠٠ قَبْلَ الْمِيلَادِ. هُنَاكَ لُغَاتٌ قَدِيمَةٌ أُخْرَى مِنْهَا السَّنْسَكْرِيَّةُ، التَّامِيلِيَّةُ، الْعِبْرِيَّةُ، الْعَرَبِيَّةُ وَ... هَذِهِ أَمْثَلَةٌ بَسِيطَةٌ عَنِ اللُّغَاتِ الْقَدِيمَةِ وَلَكِنْ تَوْجَدُ بِلَا شَكِّ لُغَاتٌ أُخْرَى أَقَلَّ شَبُوحًا وَأَقْدَمَ بِكَثِيرٍ مِنْ هَذِهِ اللُّغَاتِ!

٧٩- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

(١) تُعَدُّ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ مِنَ اللُّغَاتِ الْقَدِيمَةِ فِي الْعَالَمِ!

(٢) إِنَّ الْإِنْسَانَ قَدْ اسْتَعْمَلَ اللُّغَةَ مِنَ الْقَدِيمِ لِبَيَانِ الْأَفْكَارِ!

(٣) هُنَاكَ لُغَاتٌ قَدِيمَةٌ وَ مَهْمَةٌ دُونَ أَنْ نَعْلَمَ الْيَوْمَ عَنْهَا شَيْئاً!

(٤) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ أَنَّهُ بِحَاجَةٍ إِلَى اللُّغَةِ حَوَالِي ثَلَاثَةَ أَلْفِ سَنَةٍ قَبْلَ الْمِيلَادِ!

٨٠- عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَوْلَ «اللُّغَةِ الصِّينِيَّةِ»:

(١) هِيَ أَقْدَمُ لُغَةٍ بَيْنَ اللُّغَاتِ الَّتِي نَعْرِفُهَا الْيَوْمَ!

(٢) قَدْ بَدَأَ اسْتِعْمَالُهَا بَعْدَ ظُهُورِ اللُّغَةِ الْمِصْرِيَّةِ الْقَدِيمَةِ!

(٣) الْيَوْمَ لَا تُسْتَعْمَلُ اللُّغَةُ الصِّينِيَّةُ الْقَدِيمَةُ أَبَداً!

(٤) يَعُودُ تَارِيخُ ظُهُورِهَا إِلَى أَلْفَيْنِ سَنَةٍ قَبْلَ الْمِيلَادِ!

٨١- عَيِّنِ مَوْضُوعاً مَا جَاءَ فِي النَّصِّ:

(١) أَوَّلُ لُغَةٍ تَكَلَّمَ الْإِنْسَانُ بِهَا!

(٢) أَكْثَرُ لُغَةٍ تَدَاوَلَتْ وَ شَبُوحاً بِالْعَالَمِ!

(٣) زَمَنُ ظُهُورِ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ!

(٤) اللُّغَاتُ الَّتِي اخْتَفَتْ مِنَ التَّارِيخِ!

■ عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٨٢ وَ ٨٣)

٨٢- « اللَّغَوِيِّينَ - الْمُسَجَّلَةَ - يَخْتَلِفُونَ - أَلْفَ »:

(١) اللَّغَوِيِّينَ: اسْمٌ - جَمْعُ سَالِمٍ لِلْمَذْكَرِ (مَفْرُودٌ: اللَّغَوِيُّ) - حَرْفُ التَّوْنِ فِيهِ مَفْتُوحٌ دَائِماً

(٢) الْمُسَجَّلَةَ: اسْمٌ - حُرُوفُهَا الْأَصْلِيَّةُ: س ج ل، عَلَى وَزْنِ: مُفْعَلَةٌ - صِفَةٌ لِمَوْصُوفِهَا

(٣) يَخْتَلِفُونَ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلجَمْعِ الْمَذْكَرِ الْغَائِبِ - حُرُوفُهَا الْأَصْلِيَّةُ: خ ل ف

(٤) أَلْفَ: اسْمٌ - عِدَدٌ مِنَ الْأَعْدَادِ التَّرْتِيبِيَّةِ - مَذْكَرٌ - مَعْدُودَةٌ: سَنَةٌ

۸۳- «ها - الأولى - هذه - ظهرت»:

- (۱) ها: اسم - ضمير متصل - للمفرد المؤنث، مذكّره: هـ - مضاف اليه، مضافه: ظهور
- (۲) الأولى: من الأعداد الترتيبية - مؤنث، مذكّره: الأول - مضاف اليه، و مضافه: المرّة
- (۳) هذه: اسم من أسماء الإشارة للقريب - يُستعمل للمفرد المؤنث
- (۴) ظهرت: فعل ماضٍ - للمفرد المؤنث الغائب (= للغائبة)

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۸۴ - ۹۰)

۸۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَ التَّهَائِمِ!
- (۲) نَتَّعَاوُنُ جَمِيعاً عَلَى الْعَمَلِ بِوَأَجَابَتِنَا فِي الْبِلَادِ!
- (۳) قَالَ السَّائِحُ: مَا أَجْمَلَ غَابَاتِ مَازَنْدَرَانَ وَ طَبِيعَتَهَا!
- (۴) أَجَابَتِ لِي مُعَلِّمَتِي: أَحْسَنْتِ، الْحِفَاظُ عَلَى الْمُرَاقِقِ وَاجِبٌ!

۸۵- عین الخطأ في المفهوم:

- (۱) ﴿لَمْ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾: به عمل کار برآید به سخندانی نیست!
- (۲) الكلامُ كالدَّوَاءِ، قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ!: خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلٌّ!
- (۳) أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَنْتَظِرْ إِلَى مَنْ قَالَ!: إِذَا سَمِعْتَ كَلَاماً فَانظُرْ إِلَى مُتَكَلِّمِهِ!
- (۴) ﴿فَانكُرُونِي أَنْكُرَكُمْ﴾: فراوان مرا ذکر سازید و یاد / که من هم کنم یادتان ای عباد!

۸۶- عین الاسم مضافاً و موصوفاً معاً:

- (۱) قرأ المعلم قصيدة الشاعر أحمد شوقي الجميلة في الصّف بصوت جميل!
- (۲) طلب المريض هذه الأدوية المكتوبة على الورقة من الطّبيب الصّيدلي!
- (۳) يكذب الإنسان الضّعيف دائماً لأنّه يُحِبُّ الْإِبْتِعَادَ عَنِ الْحَقِيقَةِ!
- (۴) ساعدت الممرضةُ الحنون رجلاً تصادم بالسيّارة في الشّارع!

۸۷- عَيْن «تَعْرِفُ» يَخْتَلِفُ فِي صِيغَةِ الْفِعْلِ:

- (۱) أَيْتَهَا التَّلْمِيذَةُ! تَعْرِفُ الْمَعْلَمَةَ الصَّعُوبَاتِ الَّتِي تَحَمَّلْتَهَا فِي الْحَيَاةِ!
- (۲) عَلَى الْمَرْأَةِ أَنْ تَعْرِفَ الْحَسَنَاتِ وَ تُحَاوِلَ لِنَشْرِهَا فِي الْمُجْتَمَعِ!
- (۳) أَخِي الْحَنُونُ! تَعْرِفُ الصَّدِيقَ الْوَفِيَّ مِنَ الْعَدُوِّ عِنْدَ الشَّدَائِدِ!
- (۴) تَعْرِفُ قَدْرَ الْوَقْتِ كُلِّ مَنْ قَدْ ضَيَّعْتَهُ وَ خَسِرْتَ خُسْرَانًا!

۸۸- « فِي الْيَوْمِ الْوَسْطِ مِنَ الْأَسْبُوعِ رَكِبْتُ حَافِلَةً مَعَ ثَلَاثَةِ عَشْرَ مِنْ زَمَلَائِي وَ مَدِيرَ الْمَدْرَسَةِ لِلذَّهَابِ إِلَى سَفَرَةٍ عِلْمِيَّةٍ وَ فِي

الْيَوْمِ الرَّابِعِ مِنْ سَفَرَتِنَا رَجَعْنَا، فَمَا أَجْمَلَ السَّفَرَةَ الْعِلْمِيَّةَ مَعَ الزَّمَلَاءِ! » ← كُنَّا رَاكِبًا فِي الْحَافِلَةِ وَ سَافَرْنَا مَعًا فِي

يَوْمٍ وَ رَجَعْنَا فِي يَوْمٍ؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

(۱) خمسة عشر / الاثنين / الخميس	(۲) ستة عشر / الثلاثاء / الجمعة
(۳) أربعة عشر / الاثنين / الجمعة	(۴) خمسة عشر / الثلاثاء / السبت

۸۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْعَدَدِ وَ الْمَعْدُودِ:

- (۱) قَرَأْتُ حَتَّى الْآنَ اثْنَيْنِ فَصَلِينَ مِنْ كِتَابِ الْفَلَسْفَةِ!
- (۲) الْيَوْمَ حَضَرَ عَشْرُونَ وَ وَاجِدٌ تَلْمِيذًا فِي الْمَرَّاسِيمِ!
- (۳) جَاءَتْ إِلَى صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ ثَمَانِي عَشْرَةَ طَالِبَاتٍ!
- (۴) سَيَصِلُ إِلَى بَيْوتِهِمْ عَشْرَةَ تَلَامِيذٍ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ عَشْرَةَ!

۹۰- عَيْنُ الْخَطَأِ عَنِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةِ:

- (۱) سِتَّةٌ وَ خَمْسُونَ نَاقِصٌ تِسْعَةَ عَشْرٍ يُسَاوِي سَبْعَةَ وَ ثَلَاثِينَ!
- (۲) تِسْعَةٌ وَ سَبْعُونَ زَائِدٌ خَمْسَةَ عَشْرٍ يُسَاوِي أَرْبَعَةَ وَ تِسْعِينَ!
- (۳) ثَمَانِيَةٌ وَ أَرْبَعُونَ تَقْسِيمٌ عَلَى ثَلَاثَةِ يُسَاوِي سِتَّةَ عَشْرٍ!
- (۴) سَبْعَةٌ وَ عَشْرُونَ فِي ثَلَاثَةِ يُسَاوِي ثَلَاثَةَ وَ ثَمَانِينَ!

تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر
صفحه‌های ۲ تا ۱۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- تاریخ‌نگاری جدید از کدام منظر با تاریخ‌نگاری سنتی متفاوت است؟

(۱) موضوعات مورد نظر (۲) روش و بینش (۳) آثار و نتایج (۴) استفاده از منابع

۹۲- کدام عبارت درباره روش و بینش تاریخ‌نگاری معاصر نادرست است؟

(۱) با استفاده از روش تحقیق علمی و بهره‌برداری از منابع و اسناد معتبر، رویدادها ارزیابی می‌شوند.

(۲) نقش طبقات اجتماعی مختلف در رویدادهای تاریخی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

(۳) در این روش غالباً به بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان توجه می‌شود.

(۴) از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی و زبان‌شناسی در مطالعه تاریخ استفاده می‌شود.

۹۳- در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان به کدام رویداد تاریخی که تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش تاریخ‌نگاران معاصر داشت، اشاره شده است؟

(۱) جنگ‌های جهانی اول و دوم (۲) جنبش ملی شدن نفت (۳) انقلاب مشروطیت (۴) انقلاب اسلامی

۹۴- کدام گزینه در رابطه با گونه‌های منابع تاریخ معاصر ایران صحیح است؟

(۱) همچون گذشته شامل انواع کتاب‌ها، اسناد تاریخی و بناها می‌شود.

(۲) از میان این منابع تاریخی، کتاب‌های تاریخی از نظر موضوعات اقتصادی اهمیت یافت.

(۳) در پژوهش‌های تاریخی سفرنامه‌ها در زمره آثار ادبی قرار می‌گیرند.

(۴) نگارندگان خاطرات، محدود به شخصیت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی می‌شوند.

۹۵- به کدام دلیل در دوره قاجار برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟

(۱) افزایش مخاطبان ایرانی این روزنامه‌ها در خارج از کشور

(۲) گسترش روابط خارجی ایران با اروپا

(۳) انتشار پیشرفت‌های علمی، صنعتی و اقتصادی ایران

(۴) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان

فصل اول: تاریخ‌شناسی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۸

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ «یا» به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۱)

۹۶- در کدام گزینه معنی واژه «تاریخ» متفاوت است؟

(۱) در دوره اشکانیان جنگ‌های متعددی روی داد.

(۲) تاریخ آشور، پُر از حوادث و کشتارهای بی‌رحمانه است.

(۳) تاریخ دارای روش‌ها و الگوهای خاص در بررسی وقایع گذشته است.

(۴) سرزمین‌های اروپایی در دوره رنسانس با دگرگونی‌های فکری و علمی مواجه شدند.

۹۷- کدام گزینه، توصیف درستی از وقایع‌نگاری‌ها پیش از ظهور تاریخ‌نگاری نوین به‌دست داده است؟

(۱) به حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان و وجوه گوناگون حیات جامعه توجه می‌شد.

(۲) تمام آثار، نتیجه سفرها و مشاهدات و شنیده‌های مستقیم و بلاواسطه وقایع‌نویسان است.

(۳) برای ثبت و نوشتن وقایع تاریخی از اسناد دولتی و یافته‌های سایر علوم استفاده می‌شد.

(۴) در ثبت و نگارش برخی رویدادها، از اسناد و مدارک دولتی استفاده می‌شد.

۹۸- به‌ترتیب «پایان‌نامه‌های تاریخی» و «مجموعه طاق بستان»، جزء کدام‌یک از منابع پژوهش علمی در تاریخ محسوب می‌شوند؟

(۱) دست اول - دست دوم

(۲) دست دوم - دست اول

(۳) دست اول - دست اول

(۴) دست دوم - دست دوم

۹۹- کدام گزینه درباره ویژگی‌های گاه‌شماری اوستایی دوره ساسانیان نادرست است؟

(۱) در این گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

(۲) مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

(۳) بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌شد.

(۴) هر ۴ سال یک روز به سال می‌افزودند و به قولی «کبیسه» می‌گرفتند.

۱۰۰- کدام گزینه به مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات در باستان‌شناسی اشاره ندارد؟

(۱) کشف و بازسازی دقیق آثار باستانی

(۲) مطالعه آثار حفاری شده در آزمایشگاه‌های تخصصی

(۳) مقایسه تأثیرات پدیده‌های مختلف بر یکدیگر

(۴) بررسی مواد و مصالح به‌کار رفته در آثار کشف شده

فصل اول: تاریخ‌شناسی
فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۹

اگر به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۰۱- انگیزه اصلی تاریخ‌نویسان تاریخ‌های محلی کدام بوده است؟

- (۱) نگارش رویدادهای تاریخ اساطیری ایران
- (۲) ثبت و ضبط وقایع تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی
- (۳) تدوین رویدادهای دوران فرمانروایان بزرگ و کوچک
- (۴) بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفخر و مشاهیر

۱۰۲- کدام مورد درباره سبک و روش تاریخ‌نگاری طبری و مسعودی دو مورخ بزرگ مسلمان، درست است؟

- (۱) طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش موضوع‌محوری تألیف کرده است.
- (۲) مروج‌الذهب و معادن‌الجواهر به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع‌محوری نوشته شده است.
- (۳) مسعودی در تألیف آثار خود، سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش سال‌شماری را به‌نحو عالی ترکیب کرده است.
- (۴) طبری با جمع‌آوری و گزینش اخبار، نمونه‌ای موفق از تاریخ‌نگاری روایی را در قالب سال‌شماری ارائه کرده است.

۱۰۳- کتاب تاریخ بیهقی جزء کدام دسته از کتاب‌های تاریخی می‌باشد و با کدام روش تاریخ‌نگاری تألیف شده است؟

- (۱) محلی - مورخ روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند.
- (۲) سلسله‌ای - مورخ با بررسی تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.
- (۳) محلی - با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.
- (۴) سلسله‌ای - مورخ بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کند.

۱۰۴- کدام گزینه در رابطه با سنجش ارزش و اعتبار شواهد و مدارک در پژوهش تاریخی صحیح آمده است؟

- (۱) روایت‌کننده خود باید مستقیماً شاهد وقوع آن رویداد بوده باشد.
- (۲) مقایسه و مطابقت دادن اخبار با منابع دست اول نمی‌تواند اعتبار آن‌ها را بسنجد.
- (۳) پژوهشگران در نقد راوی، علایق و انگیزه‌های او را علاوه بر ویژگی‌های هویتی بررسی می‌کنند.
- (۴) اخبار و روایاتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد به شرط مشخص بودن اندیشه و جایگاه علمی راوی می‌تواند معتبر باشد.

۱۰۵- کدام گزینه در مورد ترتیب وقوع حوادث زمان پیامبر (ص) از ولادت تا بعثت به درستی بیان شده است؟

- (۱) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← رفتن به شام ← شرکت در جنگ فجار
- (۲) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← بازگشت پیامبر (ص) به مکه ← وفات آمنه و شروع سرپرستی عبدالمطلب بر آن حضرت
- (۳) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← وفات ابوطالب و شروع سرپرستی عبدالمطلب ← وفات عبدالمطلب ← رفتن به سفر شام
- (۴) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به عبدالمطلب در خارج از مکه ← وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← بازگشت پیامبر (ص) به مکه

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها

(تا پایان به سوی جهانی در حال شهری شدن)

صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱۰۶- کدام گزینه عبارت زیر را تکمیل می‌کند؟

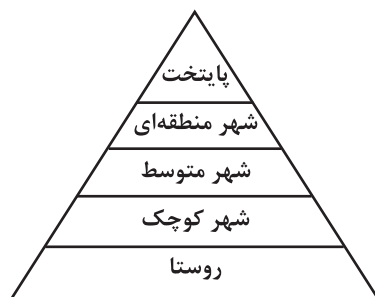
«مقر یک سکونتگاه، ... است.»

- (۱) وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون خود
 (۲) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه روی سطح زمین
 (۳) ارتباط آن با عوامل طبیعی و انسانی در سطح ناحیه
 (۴) علت اصلی گسترش یا زوال آن

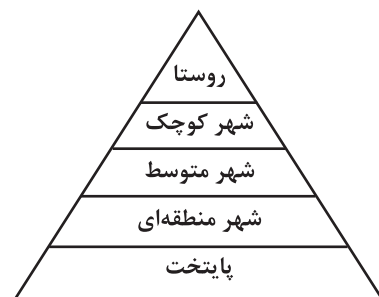
۱۰۷- کدام عبارت با مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا مطابقت دارد؟

- (۱) در اغلب سکونتگاه‌های روستایی بیشتر مردم در بخش کشاورزی همچون زراعت و دامداری مشغول به کارند.
 (۲) در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا، روستاهایی با بیش از ۳۰۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند.
 (۳) در شهرها فعالیت‌های متنوع صنعتی و خدماتی در فضاهای محدودتری متمرکز شده‌اند.
 (۴) در روستاها امکانات آموزشی، درمانی و خدمات مالی و بانکی کمتر و محدودتر است.

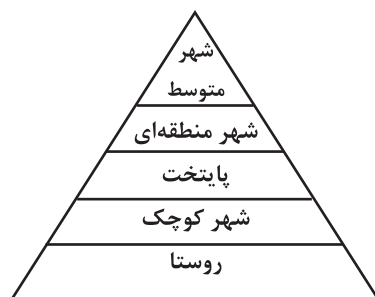
۱۰۸- کدام تصویر مطابق رتبه‌بندی یا سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها صحیح آمده است؟

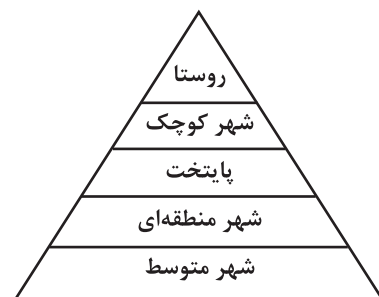
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۱۰۹- شهرهایی که حوزه نفوذ گسترده‌تری در سطح یک ناحیه دارند، ...

- (۱) آستانه جمعیتی نفوذ کمی دارند و در برخی عملکردها به چند روستا و شهرهای کوچک مجاور خود خدمات می‌دهند.
 (۲) دامنه نفوذ وسیعی نسبت به شهرهای کوچک دارند و به چند شهر متوسط پیرامون خود خدمات می‌دهند.
 (۳) آستانه جمعیتی نفوذ بیشتری دارند و در برخی عملکردها به روستاها و شهرهای مجاور خود خدمات می‌دهند.
 (۴) دامنه نفوذ محدودی نسبت به شهرهای کوچک دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می‌دهند.

۱۱۰- کدام گزینه بیانگر اصطلاح شهرنشینی می‌باشد؟

- (۱) افزایش نسبت تعداد شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن
 (۲) افزایش نسبت توسعه‌یافتگی شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن
 (۳) افزایش نسبت وسعت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن
 (۴) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن

جغرافیای ایران

در این بخش، از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۵ «یا» به سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران:

فصل اول: جغرافیا چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۲

جغرافیا (۲):

فصل اول: ناحیه چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۱۱- در کدام عبارت، تفاوت میان نگرش جغرافی‌دانان با سایر رشته‌های علوم، به درستی بیان شده است؟

(۱) کمک به انسان برای زندگی بهتر

(۲) کشف ناشناخته‌های جهان

(۳) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها

(۴) طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی

۱۱۲- عبارت زیر مصداق کدام گزینه است؟

«جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد و به این سؤال پاسخ می‌دهد

که نابرابری نواحی چه تأثیری بر فضای جغرافیایی دارد.»

(۱) سایر علوم از یافته‌های علم جغرافیا بهره‌مند می‌شوند.

(۲) بسیاری از فعالیت‌های انسانی در محل معینی انجام می‌شود.

(۳) جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

(۴) علم جغرافیا انسان را با ویژگی‌های طبیعی و انسانی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا می‌کند.

۱۱۳- «قطع بی‌رویه درختان جنگل در مازندران» ناشی از بی‌توجهی به کدام عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی است؟

(۱) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

(۲) توجه به همه ابعاد توسعه به طور هماهنگ

(۳) بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع محیط زیست

(۴) ایجاد تعادل بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات

۱۱۴- در متن زیر به کدام سؤال کلیدی در جغرافیا پاسخ داده نشده است؟

«در نواحی ساحلی انسان با اسکله‌سازی، دیواره‌سازی و احداث جاده روی جلگه‌ها، تغییراتی ایجاد می‌کند. گسترش شهرها و روستاها باعث از بین

رفتن اراضی کشاورزی و جنگلی و تغییرات وسیعی در نواحی ساحلی ایران شده است.»

(۱) این اتفاق در کجا روی داده است؟

(۲) چه چیزی رخ داده است؟

(۳) چرا این پدیده به وجود آمده است؟

(۴) چه زمانی این پدیده شدت می‌یابد؟

۱۱۵- عبارت «در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد.» به کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا اشاره دارد؟

(۱) گام دوم، تدوین فرضیه که به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد.

(۲) گام اول، طرح سؤال یا بیان مسئله که در آن پژوهشگر مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان می‌کند.

(۳) گام سوم، جمع‌آوری اطلاعات که در آن جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخ‌گویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند.

(۴) گام چهارم، پردازش اطلاعات که در آن اطلاعات غیرضروری حذف می‌شود و اطلاعات مرتبط با پژوهش حفظ می‌شود.

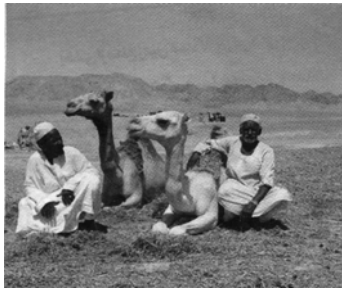

فصل اول: ناحیه چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۱۶- کدام گزینه، با توجه به تصویر زیر، عبارت تدوین شده را به درستی کامل می‌کند؟

«هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و ...»

- (۱) میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد.
- (۲) میان اجزا و پدیده‌های آن، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.
- (۳) هر ناحیه جغرافیایی با بخش‌های پیرامون خود شباهت‌هایی دارد.
- (۴) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است.

۱۱۷- کدام گزینه برای تکمیل جاهای خالی عبارت زیر مناسب است؟

«ناحیه‌بندی براساس ... صورت می‌گیرد و انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به ... بستگی دارد.»

- (۱) طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او - میزان همگونی پدیده‌ها
 - (۲) مطالعات و تحقیقات علمی - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
 - (۳) مطالعات و تحقیقات علمی - میزان همگونی پدیده‌ها
 - (۴) طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
- ۱۱۸- عبارت زیر به کدام ویژگی ارتباط انسان‌ها با نواحی اشاره دارد؟

«جاذبه‌های گردشگری همچون چشم‌اندازهای زیبا، هوای تمیز و معتدل، امکان کوه‌نوردی، ورزش‌های زمستانی و چشمه‌های آب گرم موجب تأسیس

مراکز اقامتی و مهمان‌سرا، تله‌کابین و برپایی ورزش اسکی در نواحی کوهستانی شده است.»

- (۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
- (۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- (۳) نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند.
- (۴) تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

۱۱۹- کدام گزینه درباره کانون ناحیه، به درستی بیان شده است؟

- (۱) کانون یک ناحیه دارای بیشترین عوامل تجانس است، اما این ویژگی‌ها در نواحی مجاور کمتر دیده می‌شود.
- (۲) کانون یک ناحیه دارای بیشترین عوامل همگونی است، اما این خصوصیت در نواحی مجاور مشاهده نمی‌شود.
- (۳) کانون یک ناحیه همچون نواحی مجاور دارای بیشترین عوامل وحدت و همگونی است.
- (۴) به طور معمول هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، عوامل تجانس به طور کلی ناپدید می‌شود.

۱۲۰- کدام گزینه از متن زیر برداشت می‌شود؟

«گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.»

- (۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
- (۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.
- (۳) مرزهای نواحی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی قابل تغییرند.
- (۴) مرزهای سیاسی و اداری به طور معمول بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

هستی و چیستی
صفحه‌های ۱ تا ۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- کدام مورد نشانه‌ای واضح برای نشان دادن آگاهی ما نسبت به واقعی بودن اشیاء پیرامونی است؟

- (۱) امکان شناخت و کسب علم نسبت به اشیاء مختلف
(۲) تعیین نسبت میان دو مفهوم هستی و چیستی
(۳) بهره‌بردن از اشیاء مختلف جهت رفع نیازهای گوناگون
(۴) علم به وجود و جهل نسبت به ماهیت همه اشیاء پیرامون

۱۲۲- اولین قدم در شناخت بیشتر هستی و چیستی، و نسبت میان آن‌ها چیست؟

- (۱) این که بپذیریم اشیائی در خارج هستند که ماهیاتی دارند.
(۲) این اصل که مفهومی که از بودن اشیاء فهم می‌شود با مفهومی که از چیستی آن‌ها می‌فهمیم مغایر است.
(۳) صرف همین اصل که باور کنیم به صورت مطلق تنها نیستیم.
(۴) این که بپذیریم می‌توانیم به تمامی ویژگی‌های موجودات جهان علم پیدا کنیم.

۱۲۳- وقتی که شخصی با اشاره به چیزی می‌پرسد: «آن چیست؟»، بدین معنا است که آن شخص ...

- (۱) وجود آن را پذیرفته و مفهوم وجود را عین مفهوم ماهیت نمی‌داند.
(۲) وجود شیء را پذیرفته و حمل وجود بر ماهیت را به دلیل عینیت ضروری می‌داند.
(۳) ماهیت آن چیز را می‌شناسد و درصدد پی بردن به وجود آن چیز است.
(۴) نه ماهیت آن چیز را می‌شناسد و نه به وجود آن پی برده است.

۱۲۴- وجود و ماهیت اختلاف ... و اتحاد ... دارند.

- (۱) مفهومی - مصداقی
(۲) مصداقی - خارج از ذهن
(۳) مصداقی - معنایی
(۴) مفهومی - ذهنی

۱۲۵- رابطه بین وجود و ماهیت یک شیء مانند رابطه بین کدام یک از موارد زیر می‌باشد؟

- (۱) پارچه و قیچی برای خیاط
(۲) آرد و تخم مرغ برای کیک
(۳) ریشه و برگ نسبت به درخت
(۴) مادر و مدرس بودن برای یک شخص

۱۲۶- کدام موضوع بیانگر برهان کامل ابن سینا در مغایرت وجود و ماهیت است؟

- (۱) اگر وجود جزء ماهیت بود همه چیز یک چیز می شد.
- (۲) مفهوم وجود در ذهن غیر از مفهوم ماهیت می باشد.
- (۳) حمل ذات به شیء مستغنی از دلیل و حمل وجود بر انسان نیازمند استدلال است.
- (۴) اگر مفهومی جزء ذاتیات مفهومی دیگر باشد حمل آن بی نیاز از دلیل است.

۱۲۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) حمل ذات بر هر چیزی بی نیاز از دلیل است.
- (۲) حمل وجود فقط بر بعضی از ماهیت ها ضروری است.
- (۳) حمل سه زاویه بر مثلث امکانی و نیازمند دلیل است.
- (۴) حمل زوج بر عدد چهار ضروری و بی نیاز از دلیل است.

۱۲۸- اگر مفهومی سازنده و هویت بخش مفهوم دیگر باشد و مفهوم اول را بر مفهوم دوم حمل کنیم، چه نتیجه ای حاصل می شود؟

- (۱) مفهوم اول از اجزای تعریفی مفهوم دوم است و چیستی آن را تشکیل می دهد.
- (۲) این حمل نیازمند دلیل عقلی محض است.
- (۳) دو مفهوم مغایر هم بوده و رابطه ذاتی بین آنها برقرار نیست.
- (۴) قطعاً نسبت میان دو مفهوم تساوی است و بی نیاز از دلیل می باشد.

۱۲۹- با فرض جزئیت مفهوم وجود نسبت به ماهیت، کدام عبارت درست است؟

- (۱) تصور ماهیت برای موجودات ممکن نخواهد بود.
- (۲) وجود قابل انفکاک از ماهیت نخواهد بود.
- (۳) حمل وجود بر ماهیت از نوع شایع صناعی خواهد شد.
- (۴) ذاتیات یک ماهیت، تنها در ذهن بر آن قابل حمل خواهند بود.

۱۳۰- کدام گزینه در مورد مبحث تغایر وجود و ماهیت، از حیث تاریخی نادرست است؟

- (۱) تمایز هستی و چیستی از مباحث بسیار پایه ای در حکمت اسلامی است.
- (۲) ابن سینا آن را به عنوان مقدمه ای از برهان خود در اثبات خداوند به کار می برد.
- (۳) این بحث در فلسفه اسلامی به گونه ای طرح شد که تا پیش از آن سابقه نداشت.
- (۴) بحث مغایرت خارجی وجود و ماهیت حاصل امتداد تلاش های فکری فارابی است.

منطق، ترازوی اندیشه
صفحه‌های ۱ تا ۱۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۱- این سینا در دانشنامه علایی می‌گوید: علم منطق علم ترازوست. مقصود از ترازو بودن علم منطق در این سخن چیست؟

- (۱) تعیین میزان یقین آوری علوم
- (۲) تأکید بر آموزش شیوه درست اندیشیدن
- (۳) فراهم آوردن محتوای یقینی برای علوم مختلف
- (۴) دسته‌بندی خطاهای ذهنی و پیشگیری از آنان

۱۳۲- کدام مورد درباره علم منطق به درستی بیان شده است؟

- (۱) ذهن بدون آگاهی از اسامی قواعد منطق، در زندگی از آن استفاده می‌کند.
- (۲) تأکید منطق بیان قوانین حاکم بر ذهن است تا روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان کند.
- (۳) حیطة کاربرد منطق استدلال‌های دشوار و تعاریف مفاهیم پیچیده است.
- (۴) نوع موادی که در منطق به کار می‌رود باعث استحکام بنای فکری می‌شود.

۱۳۳- کدام گزینه در مورد منطق و حیطة کاربرد آن صحیح نیست؟

- (۱) علمیست کاربردی، که تسلط به آن نیاز به تمرین و تکرار مداوم دارد.
- (۲) فقر انسان به آن از نیازش به اندیشه عاری از مغالطات ناشی می‌شود.
- (۳) منطق ابزاری است که در خدمت سایر علوم می‌باشد.
- (۴) نقش آن جلوگیری از خطای اندیشه در علوم است، چه عمدی باشد چه غیرعمدی.

۱۳۴- علت نیازمندی دائمی انسان در سراسر زندگی خود به علم منطق چیست؟

- (۱) بهبود روش‌های تعلیم و ترتیب و جلوگیری از خطای ذهنی.
- (۲) فراگیر شدن آگهی‌های تجاری و مغالطات ناشی از آن‌ها.
- (۳) نیاز به درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن.
- (۴) نیاز به استدلال آوری و تعریف کردن صحیح در تمامی امور.

۱۳۵- کدام گزینه درباره تصور و تصدیق صحیح است؟

- (۱) هر چیزی که غیر از این دو باشد اساساً علم نیست و جهل است.
- (۲) هر تصدیق مجهول از حداقل سه تصور مجهول ساخته شده‌است.
- (۳) آنچه که تصور را از تصدیق متمایز می‌کند وجود حکم و ربط است.
- (۴) هر تصدیقی توسط استدلال معلوم خواهد شد و هر تصویری توسط تعریف.

۱۳۶- در کدام گزینه به تعداد تصدیقات موجود در بیت زیر، تصدیق وجود ندارد؟

- «غم و اندیشه در آن دایره هرگز نرود به حقیقت که تو چون نقطه‌میان‌ش باشی»
- (۱) دلبسته‌اندوه تعلق نتوان زیست بیدل دلت از هر چه شود تنگ برون آ
- (۲) طراز پیرهن زرکشم مبین چون شمع که سوزهاست نهانی درون پیرهنم
- (۳) بیا و هستی حافظ ز پیش او بردار که با وجود تو کس نشنود ز من که منم
- (۴) به قیاس در نگنجی و به وصف در نیایی متحیرم در اوصاف و جمال و روی و زبیت

۱۳۷- درباره چرایی تقسیم منطق به دو بخش، کدام گزینه دقیق‌تر است؟

- (۱) دانش بشر به دو بخش تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و هر بخش برای مصون ماندن از خطا قواعدی دارد که منطق به آن‌ها می‌پردازد.
- (۲) منطق بنا به وظیفه‌اش با فکر سر و کار دارد و فکر هم بر اساس هدفش به دو بخش تقسیم می‌شود و بنابراین منطق هم دو بخشی است.
- (۳) علم منطق هم مانند هر دانشی از تقسیمات دانش بشری پیروی می‌کند و بخش تصویری آن، تعریف و بخش تصدیقی‌اش، استدلال نام دارد.
- (۴) دانش منطق به دنبال جلوگیری از خطاها است و چون خطاها دو نوع تعریفی و استدلالی دارند، دانش منطق هم به دو بخش تقسیم می‌شود.

۱۳۸- کدام یک از عبارتهای زیر قابلیت به‌کارگیری در یک استدلال را دارند؟

- (۱) استدلال: معلوم کردن تصدیق‌های مجهول به‌وسیله تصدیق معلوم
- (۲) هندوانه میوه‌ای شیرین با پوست راه‌راه سبز است که در تابستان یافت می‌شود.
- (۳) نزدیک‌ترین دوست فرزند امام جماعت مسجد محله‌ها
- (۴) افسوس که تو صلاح کار خود و حکمت را نمی‌دانی.

۱۳۹- کدام یک از عبارات زیر درست است؟

- (۱) همه مفاهیم را می‌توان تعریف دقیق کرد.
- (۲) روشن کردن مفاهیم را استدلال می‌گویند.
- (۳) تمامی تصدیق‌ها با استدلال روشن و اثبات می‌شوند.
- (۴) تقسیم تفکر به استدلال و تعریف معلول تقسیم علم به تصور و تصدیق است.

۱۴۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) تعریف یعنی استفاده از امور معلوم برای تبیین تصور مجهول. (۲) برای آشنایی با دو حیطة منطق، توجه به تفاوت تعریف و استدلال الزامی است.
- (۳) تصورات علوم دیگر در مبحث تعریف، تبیین می‌شوند. (۴) تقسیم‌بندی علم منطق به دو بخش، بر اساس وظیفه آن صورت می‌گیرد.

چیستی فلسفه

صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۴۱- درباره مراحل اندیشه‌ورزی انسان کدام مورد به درستی بیان شده است؟

- (۱) زندگی ارزش زیستن ندارد - انسان در سختی آفریده شده است - چرا باید زندگی کنیم؟ - سعادت‌مندی غایت زندگی است.
- (۲) کنکور دشوار است - برای چه باید کنکور داد؟ - یکی از راه‌های رسیدن به اهداف دنیوی و اخروی کنکور است - با تمام مشکلات خواهم جنگید.
- (۳) چرا باید نماز بخوانیم؟ - انجام نماز امر الهی است - نماز در حیطه احکام الهی است - حکم خداوند باید اجرا شود.
- (۴) مشاهده کسی که از سطل آشغال غذا تهیه می‌کند - چرا باید در جوامع فقر حاکم باشد؟ - چگونه فقر را ریشه‌کن کنیم؟ - با اشتغال و تولید ثروت ملی باید افزایش پیدا کند.

۱۴۲- در یک تفکر فلسفی، کدام یک مقدم بر سایر عبارات طرح می‌گردد؟

- (۱) آیا شرایط محبت‌آمیز صرفاً میان دو انسان است؟
- (۲) جهان براساس محبت آفریده شده است.
- (۳) محبت یک مادر به فرزندش
- (۴) توجه به محبت حیوانات به فرزندان خود

۱۴۳- تا چه زمانی انسان در مرحله اول تفکر قرار دارد؟

- (۱) تا زمانی که با سؤال‌های معمولی و روزانه روبه روست.
- (۲) تا زمانی که انبوه افکار مربوط به سؤال‌های خاص او را احاطه کرده‌اند.
- (۳) تا وقتی که فقط به دنبال پاسخ سؤالات معمولی و روزانه است.
- (۴) تا وقتی که سؤال‌های مربوط به نیازهای اولیه را کنار نگذاشته است.

۱۴۴- واژه فیلسوف بر چه اساس تغییر معنا داد؟

- (۱) اشاره داشتن به تواضع در برابر علم و شاید جدایی از سوفیست‌ها.
- (۲) تأثیر پذیرفتن از کلمه سوفیست که تغییر معنا داده بود.
- (۳) فراوانی به کار رفتن این واژه برای کسی که صفت ویژه‌ای داشت.
- (۴) بر سر زبان‌ها افتادن و عمومی شدن این واژه در یونان.

۱۴۵- در خصوص سیر تحول معنایی واژگان «سوفیست»، «فیلسوفوس» و «فیلسوفیا» کدام گزینه درست است؟

- (۱) فیلسوفوس و فیلسوفیا همواره هم معنی بوده‌اند.
- (۲) معنای اولیه سوفیست و دومین معنی فیلسوفوس یکی می‌باشند.
- (۳) سوفیست در طول تاریخ ارتقاء معنایی داشته است.
- (۴) فیلسوفوس و سوفیست در طول تاریخ تنزل معنایی داشته‌اند.

۱۴۶- کدام گزینه در مورد موضوع فلسفه صحیح است؟

- (۱) احکام فلسفه همگی کلی اند و بر جزئیات صدق نمی کنند.
- (۲) چون موضوع فلسفه «وجود» است، پس به عدم نمی پردازد.
- (۳) موضوع فلسفه «وجود بماهو وجود» است نه «موجود بماهو موجود».
- (۴) فلسفه احکامی در مورد امور محسوس و حسی مطرح می کند.

۱۴۷- نتیجه بررسی آن دسته از ویژگی‌های موجودات که مربوط به هستی و موجودیت آنهاست، توسط فیلسوف کدام است؟

- (۱) فلسفه مادر سایر علوم و پایه و اساس آنها است.
- (۲) فلسفه دارای موضوع ویژه‌ای است که یک وجود خاص می باشد.
- (۳) تمام تلاش فلسفه بررسی دقیق وجود مطلق و شناساندن آن به مردم است.
- (۴) فلسفه دارای موضوع خاصی است که یکی از راه‌های بررسی آن، روش استدلالی است.

۱۴۸- کدام گزینه در مورد موضوع و روش فلسفه و سایر علوم نادرست است؟

- (۱) هر علمی موضوع مشخص خود را دارد.
- (۲) فلسفه در مورد یک موجود خاص بحث نمی کند.
- (۳) مباحث فلسفی از نظر موضوع پایه و اساس مباحث سایر علوم است.
- (۴) هر علمی از جهت روش با دیگر علوم متفاوت و متمایز می شود.

۱۴۹- کدام گزینه با توجه به روش فلسفه، صحیح می باشد؟

- (۱) برگزیدن روش عقلی برای فلسفه، صرفاً ترجیح فیلسوفان است.
- (۲) آن چه در مورد کل جهان و اساس وجود مطرح می شود به تجربه در نمی آید.
- (۳) موضوع خاص فلسفه که عبارت از «وجود» است، روش بررسی منحصر به فرد خود را می طلبد.
- (۴) چون روش فلسفه عقلی است، از تجربه نمی توان در تأیید برخی احکام آن استفاده کرد.

۱۵۰- اگر سوال شود که «دانش فلسفه چه تفاوتی با سایر دانش‌ها دارد؟» کدام پاسخ متقن خواهد بود؟

- (۱) از جهت موضوع و روش، ولی روش بر موضوع تقدم دارد.
- (۲) از جهت موضوع و روش، ولی موضوع بر روش تقدم دارد.
- (۳) از جهت موضوع و روش، و هیچ کدام بردیگری تقدم ندارد.
- (۴) از جهت موضوع و روش و اینکه در هیچ کدام با هیچ علمی مشترک نیست.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب و کار

(درس اول و دوم)

صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۱۵۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در ارتباط با کارآفرینی، کدام عبارت نادرست است؟

ب) کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب، برجسته‌تر است؟

- آقای حیدری اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.

- خانم حسینی منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند.

ج) چگونه می‌توان هزینه تولید را بدون کاهش میزان تولید، کم کرد؟

(۱) الف) در ابتدای کار نیازی نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد. ب) پراگیزه - سازمان‌دهنده ج) افزایش بهره‌وری

(۲) الف) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا

خدمتی را تولید کند. ب) پراگیزه - نوآور ج) بازاریابی

(۳) الف) همه افراد می‌توانند یک کسب و کار جدید را راه‌اندازی کنند. ب) تیزبین - سازمان‌دهنده ج) پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم

(۴) الف) کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند. ب) تیزبین - نوآور ج) فروش کالاها با قیمت مناسب

۱۵۲- با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه دوازده نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هفت‌ونیم

۱	اجاره ماهیانه باغ	۶۰ میلیون تومان
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	$\frac{1}{3}$ اجاره وسایل
۳	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۱۰۰ میلیون تومان
۴	اجاره وسایل و ابزار موردنیاز	۷۵ میلیون تومان
۵	خرید سم و کود مناسب	۴۰ میلیون تومان
۶	کرایه حمل‌ونقل محصول	۲۰ میلیون تومان
۷	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۱۲۰ میلیون تومان

تن میوه به ارزش شش‌ونیم میلیارد تومان، کدام مورد است؟

(۱) ۵۰۵ میلیون تومان سود

(۲) ۶۰۵ میلیون تومان سود

(۳) ۵۰۵ میلیون تومان ضرر

(۴) ۶۰۵ میلیون تومان ضرر

محل انجام محاسبات

۱۵۳- کدام گزینه در خصوص برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، صحیح است؟

- (۱) این افراد با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به همنوعانشان ظلم می‌کنند، اما اقتصاد خود و جامعه را در مسیر رشد اقتصادی قرار می‌دهند.
- (۲) معمولاً به دنبال گران خریدن و ارزان فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها را به صورت رقابتی درمی‌آورند.
- (۳) به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروعشان در شهرها، آنها ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
- (۴) آنها معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

۱۵۴- مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۲۴ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۶ (۳) ۱۲ (۴) ۸

۱۵۵- کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام سؤال و پاسخ آن، بیانگر مفهوم «سازمان تولید» است؟

ب) کدام گزینه در خصوص کسب و کار شخصی صحیح است؟

ج) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از سهام‌داران، کدام نهاد قرار دارد؟

(۱) الف) چگونه تولیدکنندگان درباره تولید یا میزان تولید هر کالا تصمیم می‌گیرند؟ ب) در زمینه‌های تخصصی مانند پزشکی، دندان‌پزشکی و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی است. ج) رئیس هیئت مدیره

(۲) الف) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟ ب) بیشتر آن‌ها کوچک مقیاس‌اند و در همه نوع فعالیتی حضور دارند. ج) هیئت مدیره

(۳) الف) چگونه مردم در مورد خریدن یا نخریدن یک کالا تصمیم می‌گیرند؟ چگونه مقدار کالایی را که باید بخرند، تعیین می‌کنند؟ ب) عبارت «گروهی از مدرسان تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف در سطح شهر تأسیس کنند.» مثالی برای کسب‌وکار شخصی است. ج) مدیرعامل

(۴) الف) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟ ب) هزینه‌های ایجاد این کسب و کارها زیاد و راه‌اندازی آن‌ها نسبتاً سخت است. ج) هیئت مدیره

۱۵۶- به ترتیب کدام مورد از مزایای ایجاد شرکت سهامی و کدام مورد از معایب کسب و کار شخصی است؟

(۱) تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام - هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر

(۲) منافع مالیاتی - قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

(۳) امکان رقابت بالاتر - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

(۴) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - تخصص‌گرایی بیشتر

۱۵۷- آقای احمدی با خریدن ۱۲۰ برگه از یک شرکت سهامی به میزان ۳۰ درصد در سود این شرکت سهیم شده است. با توجه به این اطلاعات:

- تعداد کل برگه‌های سهامی شرکت چندتااست؟

- اگر کل سرمایه این شرکت ۴۸ میلیون تومان باشد، قیمت هر برگه سهم کدام است؟

- در صورتی که شرکت به میزان ۵ میلیون تومان سود کند، سهم آقای احمدی از این سود چقدر است؟

(۱) ۴۰۰ برگه - ۱۲۰,۰۰۰ تومان - ۱,۵۰۰,۰۰۰ تومان (۲) ۳۶۰ برگه - ۱۳۳,۰۰۰ تومان - ۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۴۰۰ برگه - ۱۳۳,۰۰۰ تومان - ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۳۶۰ برگه - ۱۲۰,۰۰۰ تومان - ۱,۵۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۸- کدام گزینه در ارتباط با تعاونی‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها صحیح است؟

(۱) در تعاونی تولید، تعدادی از صاحبان مشاغل خویش‌فرمایی، جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس کوچک، گرد هم می‌آیند.

(۲) شیوه اداره تعاونی‌ها کم و بیش مشابه با شرکت‌هاست؛ یعنی هر کدام از اعضا به تناسب سرمایه خود در تصمیم‌گیری‌ها رأی خواهد داشت.

(۳) سود احتمالی در تعاونی‌ها در پایان دوره، صرف نظر از اینکه هر کدام از اعضا چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشند، به صورت مساوی

توزیع می‌شود.

(۴) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

محل انجام محاسبات

۱۵۹- در رابطه با کسب و کار «شرکتی» کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

- هویت قانونی داشتن شرکت، به چه معناست؟

- در اساسنامه یک شرکت کدام یک از موارد زیر درج نمی‌شود؟

(۱) قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار نمی‌کند. - شرکت چگونه منحل می‌شود؟

(۲) یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد و با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود. - سهام یک شرکت چه میزان است؟

(۳) یک شرکت می‌تواند شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد. - چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند؟

(۴) همچون افراد، شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند. - میزان سود و زیان شرکت چقدر است؟

۱۶۰- برای هر کدام از موارد زیر به ترتیب چه نوع کسب و کاری مناسب‌تر است؟

- فردی که مهارت تعمیر خودرو را کسب کرده و درصدد راه‌اندازی یک کسب و کار و کسب درآمد از این مسیر است.

- تعدادی از دوستان که می‌خواهند با استفاده از یک سرمایه اولیه اندک، ایده کسب و کاری خود را محقق کرده و سپس به جذب سرمایه از سایرین پرداخته و سود حاصل را به نسبت سرمایه آورده خود، تقسیم نمایند.

- فردی که می‌خواهد با هدف کمک به افراد بی‌خانمان، ضمن جمع‌آوری مبالغ اعطایی توسط مردم، هر هفته به‌طور منظم به طبخ و توزیع غذا میان این افراد اقدام نماید.

- چند فعال اقتصادی در صنف پوشاک که تصمیم دارند در کنار هم جمع شده و از مزایای همکاری در راستای تأمین مواد اولیه با قیمت کمتر و رقابتی‌تر بهره‌مند شوند.

(۱) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، کسب و کار تعاونی، کسب و کار شرکتی

(۲) کسب و کار تعاونی، کسب و کار تعاونی، کسب و کار شخصی، کسب و کار تعاونی

(۳) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، خیریه، کسب و کار تعاونی

(۴) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، خیریه، کسب و کار شرکتی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۱ مهر ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده محیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بغا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصور، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهره محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (رتبه برتر کنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیما اکبرزاده	آرش مرتضائی‌فر مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	صبا صفایی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامتین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار	زهره دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	کیانا یوسف‌زاده	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهندس ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(امیدرضا ذاکر زاده)

طبق اصل ضرب داریم:

$$5 \times 4 \times 6 = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۲- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

فرض کنید تعداد راه‌های بین دو شهر B و C، n تا باشد، از طرفی مجموع کل مسیرهای ممکن برای سفر از شهر A به D برابر ۷۱ است، پس:

$$\text{حالت اول: } A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D: 2 \times n \times 1 = 2n$$

$$\text{حالت دوم: } A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow E \rightarrow D: 2 \times n \times 2 \times 3 = 12n$$

$$\text{حالت سوم: } A \rightarrow E \rightarrow D: 2 \times 2 = 4$$

$$\text{حالت چهارم: } A \rightarrow E \rightarrow C \rightarrow D: 2 \times 2 \times 1 = 4$$

حال طبق اصل جمع داریم:

$$2n + 12n + 4 + 4 = 71$$

$$\Rightarrow 14n + 15 = 71 \Rightarrow 14n = 56 \Rightarrow n = \frac{56}{14} = 4$$

بنابراین بین دو شهر B و C، ۴ راه وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۳- گزینه «۳»

(امیر مضموریان)

بین حروف «الف» و «ب» حرف دیگر قرار می‌گیرد که ۳ حالت زیر ممکن است:

الف) بین «الف» و «ب» دو حرف «گ» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{الف}} \boxed{\text{گ}} \boxed{\text{گ}} \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{الف}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \Rightarrow 2! \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

ب) بین «الف» و «ب» دو حرف «ی» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{الف}} \boxed{\text{ب}} \boxed{\text{ی}} \boxed{\text{ی}} \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{الف}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \Rightarrow 2! \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

ج) بین «الف» و «ب» حرف‌های «ل» و «ر» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{الف}} \boxed{\text{ل}} \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{الف}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \quad \boxed{\text{ب}} \Rightarrow 2! \times 2! \times 3! = 2 \times 2 \times 6 = 24$$

طبق اصل جمع کل تعداد کلمات با شروط مسئله برابر است با:

$$48 + 48 + 24 = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۴- گزینه «۲»

(مهمیر میمیری)

۴ تا رقم فرد و ۳ تا زوج داریم، پس برای یک در میان شدن آن‌ها باید با رقم فرد شروع کنیم:

$$\frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{3}{2} \times \frac{2}{2} \times \frac{1}{1} \times \frac{1}{1} = 4! \times 3! = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۵- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$(n^2 - 1)! = 6 \Rightarrow n^2 - 1 = 3$$

$$\Rightarrow n^2 = 4 \xrightarrow[\text{به دلیل خواسته مسئله}]{n+1 > 0} n = 2$$

$$\frac{(n+3)!}{(n+1)!} = \frac{5!}{3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3!} = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۶- گزینه «۲»

(مهمیر ابراهیم توزنره پانی)

یکان فقط رقم ۵ و اولین سمت چپ ۳ یا ۴ است، پس:

$$\frac{2}{\{4, 3\}} \times \frac{3}{\{4, 3\}} \times \frac{2}{\{4, 3\}} \times \frac{1}{\{5\}} = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۷- گزینه «۳»

(سعید عزیزفانی)

چون تعداد ارقام زوج و فرد یکسان است، ترتیب قرارگیری ارقام می‌تواند با زوج یا فرد شروع شود. در حالتی که با رقم فرد شروع شود، داریم:

$$3! \times 3! = 6 \times 6 = 36$$

اما در حالتی که با رقم زوج شروع شود، صفر نمی‌تواند اولین رقم سمت چپ باشد، بنابراین:

$$\frac{2}{\text{فرد}} \times \frac{3}{\text{زوج}} \times \frac{2}{\text{فرد}} \times \frac{2}{\text{زوج}} \times \frac{1}{\text{فرد}} \times \frac{1}{\text{زوج}} = 24$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 36 + 24 = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۸- گزینه «۳»

(کلناز بینقی)

ابتدا دو خواسته سؤال رو به صورت جداگانه در نظر می‌گیریم:

$$2! = \text{جایگشت } n \text{ و } t$$

زمانی که با p شروع نشود با سه حالت (o یا i یا nt) شروع می‌شود:

$$I _ _ \boxed{nt} = 3! \times 2! = 12$$

$$O _ _ \boxed{nt} = 3! \times 2! = 12$$

$$\boxed{nt} _ _ _ = 3! \times 2! = 12$$

$$\text{طبق اصل جمع} \Rightarrow 12 + 12 + 12 = 36$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۹- گزینه «۴»

(مهمیر بعیرایی)

چون نفر B بدون فاصله پشت سر C سخنرانی می‌کند، آن‌ها را یک بسته به صورت **CB** در نظر می‌گیریم.

تعداد جایگشت‌های این بسته و ۳ نفر دیگر برابر ۴! است.

۴! = ۲۴ در این ۲۴ حالت، در نصف حالات A قبل از D و در نصف دیگر حالات A بعد از D سخنرانی می‌کند. بنابراین تعداد حالات مطلوب برابر است با:

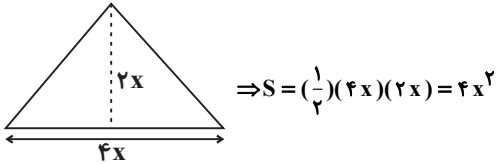
$$\frac{4!}{2} = \frac{24}{2} = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

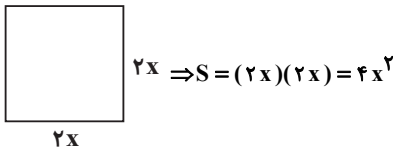
کتاب آبی پیمانهای

۱۳- گزینه «۲»

فلش از یک مثلث و یک مربع تشکیل شده است، برای قسمت مثلث داریم:

و برای قسمت مربع داریم:

در نتیجه مساحت کل فلش برابر $8x^2$ است و مساحت قسمت سفید

برابر $2400 - 8x^2$ است، حال هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} \text{هزینه برچسب تیره رنگ} &= (30)(8x^2) = 240x^2 \\ \text{هزینه برچسب سفید} &= (10)(2400 - 8x^2) = 24000 - 80x^2 \end{aligned} \right\}$$

$$\xrightarrow{\text{هزینه کل}} 240x^2 + 24000 - 80x^2 = 28000$$

$$\Rightarrow 160x^2 = 4000 \Rightarrow x^2 = 25 \xrightarrow{x > 0} x = 5 \text{ cm}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

(آروین حسینی)

۱۴- گزینه «۴»

ابتدا دوطرف معادله را بر ضریب x^2 یعنی (۲) تقسیم می‌کنیم و عدد ثابت را به سمت راست منتقل می‌کنیم، تا معادله به شکل

$$x^2 - 3x = -\frac{3}{4}$$

$$x^2 - 3x = -\frac{3}{4} \Rightarrow \left(x - \frac{3}{2}\right)^2 = -\frac{3}{4} + \frac{9}{4} \Rightarrow \left(x - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{3}{4}$$

پس $m = \frac{3}{4}$ و $n = \frac{3}{4}$ است، با جایگذاری مقادیر m و n در معادله

مورد نظر، ریشه کوچکتر را حساب می‌کنیم:

$$2mx^2 + 6x - 12n = 0 \xrightarrow{m = \frac{3}{4}, n = \frac{3}{4}} 3x^2 + 6x - 9 = 0$$

$$\begin{cases} a = 3 \\ b = 6 \\ c = -9 \end{cases} \Rightarrow a + b + c = 0$$

مقایسه با فرم استاندارد $ax^2 + bx + c = 0$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{c}{a} = \frac{-9}{3} = -3 \end{cases}$$

پس ریشه کوچکتر معادله، -۳ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۱۰- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزندهانی)

باید از بین ۲۰ کلید، ۳ کلید متمایز با ترتیبی مشخص فشار داده شوند، پس تعداد جایگشت‌ها برابر می‌شود با:

$$P(20, 3) = \frac{20!}{(20-3)!} = \frac{20!}{17!} = 20 \times 19 \times 18 = 6840$$

با توجه به اینکه فشردن هر سه کلید ۲ ثانیه طول می‌کشد، پس زمان مورد نیاز برابر است با:

$$6840 \times 2 = 13680 \xrightarrow{+60} \text{دقیقه } 228$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه «۱»

(معمربراهیم)

حقوق معاون را a در نظر می‌گیریم:

$$\text{معلم} = \frac{2}{3}a$$

$$\text{حقوق آبدارچی} = \frac{2}{3}a + 2 = \frac{1}{3}a$$

$$2a + 5 \times \frac{2}{3}a + 2 \times \frac{1}{3}a = 72 \Rightarrow 2a + \frac{10}{3}a + \frac{2}{3}a = 72$$

$$2a + \frac{12a}{3} = 72$$

$$\Rightarrow 6a = 72 \Rightarrow a = \frac{72}{6} = 12$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان} = \frac{1}{3}a = \frac{1}{3} \times 12 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۱۲- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزندهانی)

$$x^2 + \pi \left(\frac{x}{\sqrt{3\pi}}\right)^2 = x^2 + \frac{\pi}{3\pi} x^2 = 12$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3}x^2 = 12 \Rightarrow x^2 = 9 \xrightarrow{x > 0} x = 3$$

$$x = 3 \Rightarrow r = \frac{1}{\sqrt{3\pi}}x = \frac{3}{\sqrt{3\pi}}$$

می‌دانیم مساحت مستطیل برابر طول x عرض است.

طول مستطیل: $x = 3$

$$\text{عرض مستطیل: } y = r = \frac{3}{\sqrt{3\pi}}$$

$$S = xy = 3 \left(\frac{3}{\sqrt{3\pi}}\right) = \frac{9}{\sqrt{3\pi}}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

۱۵- گزینه «۴»

(امد رضا ذاکر زاده)

$$S_{\text{رنگی}} = (2x+1)^2 - \frac{2(x-1)}{2} = 4x^2 + 4x + 1 - x + 1$$

$$= 4x^2 + 3x + 2$$

$$4x^2 + 3x + 2 = 24 \Rightarrow 4x^2 + 3x - 22 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 9 - 4(4)(-22) = 361$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 \pm 19}{8} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = -\frac{11}{4} \end{cases} \text{ غ ق ق}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۶- گزینه «۱»

(گلناز بینقی)

تفاضل ریشه‌ها زمانی صفر می‌شود که معادله ریشه مضاعف داشته باشد، پس:

$$\Delta = 0 \text{ (ریشه مضاعف)}$$

$$m = 1, 2x^2 - (2 \times 1)x + 1 = 0, \Delta = (-2)^2 - 4 \times 2 \times 1 = -4$$

$$m = 2, 2x^2 - (2 \times 2)x + 2 = 0, \Delta = (-4)^2 - 4 \times 2 \times 2 = 0$$

$$m = 3, 2x^2 - (2 \times 3)x + 3 = 0, \Delta = (-6)^2 - 4 \times 2 \times 3 = 12$$

$$m = 4, 2x^2 - (2 \times 4)x + 4 = 0, \Delta = (-8)^2 - 4 \times 2 \times 4 = 32$$

$$m = 5, 2x^2 - (2 \times 5)x + 5 = 0, \Delta = (-10)^2 - 4 \times 2 \times 5 = 60$$

$$m = 6, 2x^2 - (2 \times 6)x + 6 = 0, \Delta = (-12)^2 - 4 \times 2 \times 6 = 96$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۷- گزینه «۳»

(مهمراهیم توزنده‌بانی)

در این سؤال باید به علامت مجموع ریشه‌ها $S = \frac{-b}{a}$ و علامت ضرب

ریشه‌ها $P = \frac{c}{a}$ توجه کنیم.

$$S = \frac{-b}{a} = -5$$

$$P = \frac{c}{a} = -2$$

چون جمع و ضرب ریشه‌ها اعداد منفی هستند می‌توان نتیجه گرفت دو ریشه مختلف علامت داریم که ریشه منفی از نظر اندازه‌ای از ریشه مثبت، بزرگتر است به همین دلیل جمع ریشه‌ها منفی شده است، از طرفی $\beta > 0$ فرض شده، لذا $\alpha < 0$ است و $|\alpha| > |\beta|$ است لذا:

$$|2\alpha + \beta| = \text{عدد منفی} = -2\alpha - \beta$$

$$|\alpha| = \text{عدد منفی} = -\alpha$$

$$|2\beta| = \text{عدد مثبت} = 2\beta$$

در نتیجه:

$$-2\alpha - \beta + (-\alpha) - 2\beta = -3\alpha - 4\beta$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مساحت قسمت‌های رنگی را از کل کم می‌کنیم:

$$x^2 = \text{مساحت مربع به ضلع } x$$

مساحت مثلث قائم‌الزاویه متساوی الساقین با ضلع $x\sqrt{2}$:

$$\Rightarrow \frac{(x\sqrt{2})(x\sqrt{2})}{2} = x^2$$

$$2x^2 = \text{مساحت مستطیل به طول } 2x \text{ و عرض } x$$

$$12 = 4x^2 \Rightarrow 4x^2 = 24 \Rightarrow 4x^2 - 24 = 0 \Rightarrow \text{رنگی - کل}$$

$$\Rightarrow x^2 = 3 \Rightarrow x = \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

۱۹- گزینه «۴»

(مهمراهیم توزنده‌بانی)

ابتدا باید توجه کنیم که نقاط سر به سر در واقع همان ریشه‌های معادله $P(x) = 0$ (سود) هستند. از طرفی در یک معادله درجه دوم برای محاسبه

فاصله (قدر مطلق تفاضل) ۲ ریشه از رابطه $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ می‌توان کمک گرفت.

$$P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 4x - 2 = 0$$

$$\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(4)^2 - 4(-\frac{1}{2})(-2)}}{|-\frac{1}{2}|} = \frac{\sqrt{12}}{\frac{1}{2}} = 4\sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲۰- گزینه «۱»

(سعید عزیزبانی)

با استفاده از روش فاکتورگیری ابتدا معادله را تجزیه می‌کنیم، داریم:

$$\left(\frac{x}{3} - 1\right)^4 - 25\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 0 \Rightarrow \left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 \left(\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 - 25\right) = 0$$

$$\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 0 \quad (1)$$

یا

$$\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 - 25 = 0 \quad (2)$$

حال معادله‌های (۱) و (۲) را جداگانه حل می‌کنیم:

$$(1): \left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 0 \Rightarrow \frac{x}{3} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{x}{3} = 1$$

$$\Rightarrow x = 3 \text{ (ریشه مضاعف)}$$

معادله (۲) از روش مربع کامل حل می‌کنیم:

$$\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 5^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{x}{3} - 1 = +5 \Rightarrow \frac{x}{3} = 6 \Rightarrow x = 18 \\ \frac{x}{3} - 1 = -5 \Rightarrow \frac{x}{3} = -4 \Rightarrow x = -12 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه‌های متمایز} = 3 + 18 - 12 = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

«داستان باستان» و «شمس‌الدین و قمر» داستان‌هایی به قلم میرزا حسن خان بدیع هستند که در دوره بیداری نوشته شدند.

«سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی» نوشته جیمز موریه است که میرزا حبیب اصفهانی این کتاب را ترجمه کرده است.
آثار علی‌اکبر دهخدا:

(۱) چرند و پرند: مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او که در روزنامه «صور اسرافیل» منتشر می‌شد.

(۲) لغت‌نامه: مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی

(۳) امثال و حکم

دهخدا همچنین در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر می‌کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۲۲- گزینه «۴»

(مهتبی فرهادی)

چهار مورد نادرست است:

(الف) فن ترجمه از عوامل رشد آگاهی و تحول ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود و تحقیقات ادبی و تاریخی در این دوره رواج آن‌چنانی نداشت.

(ب) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(ج) مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به‌وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد.

(د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

بررسی تناسب‌های معنایی مانند تضاد، ایهام و مراعات‌نظیر، در قلمرو ادبی قرار می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۲۴- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در متن، به‌جز یکی دو مورد واژه عربی، واژگان عربی دیگری یافت نمی‌شود. سایر موارد درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۵- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

استفاده از زبان عامیانه و مثال‌های کوچک‌بازاری از ویژگی‌های نثر دهخدا است که در هر دو عبارت «ب و ج» دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مفهوم گزینه «۱» «غلبه قضا و قدر بر زندگی انسان‌هاست که مفهومی تعلیمی است در حالی که مفهوم سایر ابیات عاشقانه و غنایی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۲۷- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

ابیات از الهی‌نامه عطار انتخاب شده‌اند که در کتاب درسی از منظر سبک‌شناسی تحلیل شده‌اند. واژگان غیرفارسی (از جمله عربی) در ابیات کم به کار رفته‌اند، اما واژگان کهن فارسی (مثلاً «دستان» به معنای حیل) در ابیات به کار رفته‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در بیت دوم عبارت «جهان بر چشم او تیره شد» کنایه از احساس بدبختی کردن و بیچارگی است. در بیت چهارم نیز تشبیه مرکب دیده می‌شود: روبه از دام بجست، همچون کمان که از تیر می‌جهد.

گزینه «۲»: شاعر در قالب داستانی تمثیلی به بیان معنی موردنظر خود پرداخته است. ضمناً به روباه شخصیت بخشیده است.

گزینه «۴»: شاعر در پی بیان نکته‌ای عرفانی است مبنی بر اینکه «ارزش و جایگاه دل بسیار متعالی است»، چون جایگاه خداوند است. عطار برای بیان این معنی از ظرف داستانی بهره برده است و بنابراین می‌توان شعر را ذیل ادبیات تعلیمی دسته‌بندی کرد. (البته این چیزی است که کتاب درسی گفته است، و گرنه با توجه به انواع ادبی شعر فارسی این شعر بیشتر عرفانی است تا تعلیمی).

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۲۸- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

تضاد: «آمد» و «رفت»، تشبیه: «عرصه خیال»: تشبیه فشرده اضافی، جناس: «که» (مصراع اول): حرف اضافه و «که» (مصراع دوم) به معنی «چه کسی» است و با هم جناس تام می‌سازند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد جناس / تضاد: گل و خار، تشبیه: چو سرو اگر بخرامی: تشبیه گسترده

گزینه «۳»: فاقد تضاد / تشبیه: «بحر فنا»: تشبیه فشرده اضافی، جناس: «دان» و «دهان»: جناس افزایشی

گزینه «۴»: فاقد تشبیه و تضاد / جناس: «مست» و «دست»، «باده» و «داده»، هردو از نوع جناس اختلافی‌اند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۳»

(مهتبی فرهادی)

تشبیه: پروانه‌وار - شععی چون رخس / مجاز: بیت، فاقد مجاز است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس ناقص حرکتی: گل و گل / تشبیه: شراب لعل‌فام (ادات تشبیه: فام)

گزینه «۲»: اغراق: مفهوم کلی بیت، شدت ناله را می‌رساند.

گزینه «۴»: تلمیح: اشاره به ماجرای حضرت موسی (ع) (که از خداوند خواست تا خودش را به او نشان دهد و تجلی قدرت خداوند بر کوه، موجب شگافتن شدن و از هم پاشیدن کوه شد.) / تشخیص: رقص و چالاکی کوه

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

تشبیه: شاعر به صورت مضمون و تفضیلی، «چهره یار» را به «قمر» تشبیه کرده است. / واژه آرای: تکرار واژه «قمر»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه / واژه آرای: تکرار واژه «دل»

گزینه «۲»: تشبیه: «ویرانه روح»: اضافه تشبیهی / فاقد واژه آرای («پری» در مصراع اول، به معنای «پری» است؛ اما در مصراع دوم، در معنای «فرشته» به کار رفته است؛ بنابراین، با «جناس تام» روبه رو هستیم.)

گزینه «۳»: تشبیه: «روی چون ماه» / فاقد واژه آرای («زهره» در مصراع اول، به شکل «زهره» می باشد و در معنای «سیاره زهره» به کار رفته است؛ اما «زهره» در مصراع دوم، به شکل «زهره» می باشد و در معنای «جرات» به کار رفته است؛ بنابراین، با «جناس ناهمساز حرکتی» روبه رو هستیم.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۱- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

جناس تام ادعایی: دو لفظ که یکی معنای حقیقی و دیگری معنای مجازی داشته باشد.

بیت «الف»: بهشت مصراع اول: جنت، بهشت؛ بهشت مصراع دوم: نهادن، هشتن. فقط «دست» تکرار دارد.

بیت «ب»: نَفَس و نَفَس تکرار ندارند و «باد» اول و دوم نیز جناس تام ادعایی دارند.

بیت «ج»: «رهی» مصراع نخست یعنی راهی؛ ولی «رهی» مصراع دوم، یعنی «رها شوی».

بیت «د»: «ماهیان» اول جمع ماهی است؛ ولی «ماهیان» دوم بر زمان (ماه) دلالت دارد.

بیت «ه»: «گذشت» مصراع اول: تمام شد، «گذشت» مصراع دوم: عبور کردن (علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۳۲- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

گزینه «۱»: تکرار صامت «ب» در مصراع دوم، باعث باز و بسته شدن لب و تداعی کننده بوسیدن است؛ همچنین تکرار مصوت «ا» در مصراع اول، جلوه‌گر حیرت است.

گزینه «۲»: صامت «خ» یادآور خفگی است و از این حیث، تصویر این بیت را برجسته تر ساخته است.

گزینه «۳»: واج «م» و تکرار آن در این بیت و به ویژه مصراع دوم، گویا رضایت شاعر را بیان می‌دارد. (چیزی مانند آنچه امروز می‌گوییم: مممم یا Hmmm در انگلیسی که از اصوات است).

گزینه «۴»: مطابق با صورت سؤال است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۳۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

«غبار» تکرار ندارد و معنای استعاری غبار با معنای حقیقی آن، جناس تام ساخته است. «غبار» اول به معنای «گرد و غبار» و «غبار» دوم به معنای «غم» و اندوه به کار رفته است.»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۳۴- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است (وزن طربانگیز) که با مفهوم غمگین بیت تناسب ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» و دارای تناسب با محتوای غمناک بیت

گزینه «۳»: وزن بیت، «فعولن فعولن فعولن فعلن» و دارای تناسب با مفهوم حماسی بیت

گزینه «۴»: وزن بیت، «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» (وزن طرب و شادی) و متناسب با محتوای طربانگیز بیت

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۳۵- گزینه «۱»

(یاسین مهریان)

در این گزینه، شاعر صحنه جنگ را با اغراق زیادی توصیف کرده است و این تخیل شاعرانه، باعث شده است که فضای حماسی بیت، غنی تر و تأثیرگذارتر شود.

در سایر گزینه‌ها، شاعر برای توصیف مضمون حماسی، از تخیلات بهره نبرفته است و سخن وی، مطابق با واقعیت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: توصیفی است از به حرکت درآوردن اسب و به همراه داشتن پرچمی سیاه‌رنگ.

گزینه «۳»: توصیفی است از آماده کردن رخس و به صدا درآوردن شیپور جنگ.

گزینه «۴»: توصیفی است از وارد شدن به سپاه ایران و آسیب رساندن به لشکریان، به وسیله سلاح گرز.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

درونمایه غم و اندوه با توصیف فراق، متناسب با لحن سنگین و غم‌افزای آن انتخاب شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درونمایه غم و اندوه نامتناسب با لحن شاد و تند آن.

گزینه‌های «۲» و «۳»: درونمایه شاد و خوش‌باشی متناسب با لحن ضربی و تند آن.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

جامعه‌شناسی (۳)

۴۱- گزینه ۳

(کوثر شاه‌سینی)

– هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزند، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد.

– انسان با تفکر و تعقل، از دیده‌ها و شنیده‌هایش فراتر می‌رود، معنای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند و به آگاهی گسترده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۴۲- گزینه ۳

(کتاب‌آبی پیمان‌آبی)

تمامی موارد با متن صورت سؤال مرتبط است به جز گزینه «۳»، زیرا اگر این آگاهی‌ها و شناخت‌های عمومی (دانش عمومی یا دانش حاصل از زندگی) وجود نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌پاشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۳)

۴۳- گزینه ۴

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

– دانش عمومی را انسان در طول زندگی خود به‌دست می‌آورد.

– فردی که تنها بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی می‌تواند بر ذخیره دانش عمومی خود بیفزاید.

– فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش عمومی لازم را در اختیارمان قرار می‌دهد.

– دانش عمومی برای زندگی اجتماعی همچون هوا برای انسان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۴۴- گزینه ۱

(فاطمه صفری)

دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد. ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی (علت) به‌دست می‌آید. به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، دانش علمی می‌گویند (پیامد).

کسی که دانش علمی دارد (علت)، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند (پیامد).

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود (علت)، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند (پیامد).

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۴۵- گزینه ۱

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) تعارضات موجود در ذخیره دانشی یک جهان اجتماعی واحد، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

(د) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ و ۷)

۳۷- گزینه ۳

(میثی فرهراری)

ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» دارای مضمون‌های پیچیده و تخیل‌های رمزآمیز هستند که همگی از ویژگی‌های شعر بیدل است؛ ولی بیت گزینه «۳» که سروده حافظ است، تخیل و پیچیدگی‌های گزینه‌های دیگر را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۳۸- گزینه ۴

(فرهار علی‌نژاد)

در بیت «الف»، سعدی به معشوق (زمینی) خود می‌گوید من از وصال تو «سیر نخواهم شد»، اما در بیت «د»، مولانا از عشق آسمانی سخن می‌گوید و بنابراین اعلام می‌کند که «دیده سیر است مرا». پس این دو بیت در تصویری که از عشق ارائه می‌دهند با هم تقابل معنایی دارند.

تشریح ابیات دیگر:

(ب) رودکی در این بیت می‌گوید: جهان همین است که هست و تا بوده همین‌طور بوده است. پس غمگینی معنایی ندارد.

(ج) شاعر می‌گوید نباید امروز، غم فردا را بخوریم و باید زندگی را به شادی و خوش‌باشی بگذرانیم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۳۲ و ۳۳)

۳۹- گزینه ۳

(مسن اصغری)

بیت «د»: بی‌اعتباری دنیا: خنده‌وار بودن گلستان (دنیا)

بیت «الف»: ترک تعلقات: پشت پا زدن بر دنیا

بیت «ج»: اختیارگرایی: سقف فلک (نماد تقدیر و سرنوشت) را شکافتن و طرح نو در انداختن

بیت «ب»: شکوه از بخت: ناسازگاری چرخ و دولت (بخت و اقبال) با شاعر

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۴۰- گزینه ۱

(مهمربین یگانه)

بیت صورت سؤال، مفهوم رضایت به قضای خداوند را مطرح می‌کند، در ابیات گزینه‌های ۲ تا ۴ هم شاعران به‌نوعی خشنودی و رضایت در برابر حق را مطرح کرده‌اند.

مفهوم بیت گزینه «۱»: در این بیت شاعر می‌گوید عقل ریاکار، فلسفه را اختراع کرده است که باعث خودپرستی انسان می‌شود، بنابراین نباید از بندگان انتظار رضایت به قضای حق را داشته باشیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۴)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- گزینه ۲»

(کوثر شاه‌سینا)

گزینه ۱» صحیح - غلط. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود. گزینه ۳» غلط. پاسخ دادن به سلام فرد دیگری، پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری است. - صحیح

گزینه ۴» غلط. پاکیزه شدن سر و صورت پیامد غیرارادی وضو گرفتن است. - غلط. برخی پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها «پیامدهای ارادی» می‌گویند. اما همه پیامدهای کنش این‌گونه نیستند؛ یعنی به اراده افراد انسانی بستگی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۷)

۵۲- گزینه ۱»

(کتاب‌آبی پیمان‌ای)

- ورود دانش‌آموزان به کلاس: کنش اجتماعی؛ کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود. - زمین خوردن یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود: پیامد طبیعی کنش اجتماعی؛ کنش انسانی دارای پیامد طبیعی است که آن به اراده افراد انسانی وابستگی ندارد. - خندیدن برخی از دانش‌آموزان به او: پیامد ارادی کنش اجتماعی؛ پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی که در این‌جا دانش‌آموزان دیگر است، وابستگی دارد.

- گوشزد کردن معلم در مورد عدم رعایت مقررات: جامعه‌پذیری؛ انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تعلیم و تربیت.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۳)

۵۳- گزینه ۳»

(ریبانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.

- پوشش و زبان نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۳)

۵۴- گزینه ۲»

(زینب آذری)

انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند، ولی چه‌بسا در مواردی آن‌ها در مرکز قرار گرفته و رفع نیازها و تأمین سعادت بشر به حاشیه رانده می‌شوند. یعنی به جای اینکه این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۵- گزینه ۲»

(ریبانه امینی)

- جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

- انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم، به دسته‌بندی رو می‌آورند.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۴۶- گزینه ۴»

(سیرمحمد مرئی ربانی)

با توجه به مباحثه کنید صفحه ۸ کتاب درسی، رابطه دانش علمی و دانش عمومی رابطه‌ای متقابل است. آن دو بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۸)

۴۷- گزینه ۱»

(زینب آذری)

تشریح موارد نادرست:

موضوع علوم اجتماعی: کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن رویکرد روش‌گرا، روش علوم اجتماعی (جامعه‌شناسی و حقوق و مردم‌شناسی و ...) را تجربی و روش علوم انسانی (روانشناسی و ...) را غیرتجربی قلمداد می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

۴۸- گزینه ۲»

(ریبانه امینی)

شکل صحیح جدول:

علوم		
علوم طبیعی	علوم انسانی	علوم اجتماعی
فیزیک	روان‌شناسی	مردم‌شناسی
شیمی	اخلاق	تاریخ

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۲)

۴۹- گزینه ۲»

(کوثر شاه‌سینا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنان را دارند.

گزینه ۲» علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع را از یکدیگر فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند، اما ظرفیت دآوری در این باره را ندارند.

گزینه ۴» دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند و با کشف این قواعد تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند. ما با شناخت قواعد زندگی، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۵۰- گزینه ۲»

(امیرموری افشار)

بررسی موارد نادرست:

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی از جمله فواید علوم اجتماعی است.

- علوم طبیعی را به دلیل این‌که ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، علوم ابزاری نیز می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

روان‌شناسی

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه «۳» (همیدرضا توکلی)
شرط پذیرفته‌شدن فرضیه، این است که توسط مشاهدات و علمی که اکنون موجود است، مورد تأیید قرار بگیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۶۲- گزینه «۳» (موسا عفتی)
جملات خبری و تا حد ممکن سنجیده‌ای که به مسائل علمی داده می‌شوند، فرضیه نام دارند. جملات پرسشی، واقعیات علمی، جملاتی که نشان‌دهنده شک و تردید هستند و ... نمی‌توانند یک فرضیه خردمندانه باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۶۳- گزینه «۳» (همیدرضا توکلی)
- شرط علمی بودن یک یافته، تکرارپذیری و تعریف عملیاتی است که وجود توصیف‌های یکسان که برداشت واحدی ایجاد می‌کند، مبین آن است.
- هر آنچه قابلیت مشاهده تجربی داشته باشد، در دایره علم قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۹)

۶۴- گزینه «۱» (مهمربیبی)
علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی، برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتارهای موردنظر می‌پردازند. آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. مصاحبه بر خلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است. پرسشنامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۶۵- گزینه «۲» (همیدرضا توکلی)
فقط در گزینه «۲» هدف روان‌شناسی به درستی ذکر شده است. گزینه‌های «۱» و «۴» سعی در تبیین یا بیان دلیل دارند گزینه «۳» نیز توصیف کرده است نه تبیین.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۵۶- گزینه «۲» (فاطمه صفری)
دیدگاه اول: جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. دیدگاه دوم: جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست
گزینه «۲»: درست - نادرست (مربوط به دیدگاه اول است).
گزینه «۳»: نادرست (مربوط به دیدگاه سوم است). - نادرست (در هر دو دیدگاه اول و دوم، جهان تکوینی محدود به طبیعت است).
گزینه «۴»: نادرست (مربوط به دیدگاه دوم است). - نادرست (مربوط به دیدگاه سوم است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵۷- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمانهای)
۱- نادرست. مربوط به ویژگی معنویت است. - نادرست. مربوط به ویژگی آزادی است.
۲- درست - درست
۳- نادرست. مربوط به ویژگی عقلانیت است. - نادرست. مربوط به ویژگی عدالت است.
۴- درست. - نادرست. مربوط به ویژگی حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۵۸- گزینه «۲» (کوثر شاه‌مسینی)
امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۰)

۵۹- گزینه «۲» (زینب آذری)
- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد. اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعف شدن تدریجی گروه مهاجم می‌تواند استقلال سیاسی خود را به‌دست آورد و اگر فرهنگ غنی داشته باشد. می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت بگیرد.
- فرهنگ غرب: اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام «فرهنگ غرب» می‌شناسیم. فرهنگ غرب در این مدت اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است.
- موفقیت‌های استعمار اروپاییان به دلیل پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.
- استعمار اروپایی در سده ۱۷ و ۱۸ میلادی بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۰- گزینه «۱» (سیرمهم مرئی دینانی)
- مردمی که برتری فرهنگی غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه آن می‌جویند.
- در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند اما در استعمار فرانو، هم مجریان و هم استعمارگران پنهان هستند.
- در استعمار نو استعمارگران با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۵)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

(ابوالفضل تائیک)

۷۱- گزینه «۳»

«يَتَفَكَّرُونَ»: می‌اندیشند (فعل مضارع؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ»: خلقت آسمان‌ها و زمین (رد گزینه ۴) / «رَبَّنَا»: پروردگارا، پروردگار ما / «مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا»: این را بیهوده نیافریدی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

۷۲- گزینه «۴»

«لَا يَفْخِرُ الْعَاقِلُ»: «(لا)ی نهی بر سر فعل مضارع آمده است و آن را مجزوم کرده است. توجه داشته باشید علامت سکون هرگاه کنار «ال» قرار بگیرد، برای تلفظ بهتر به کسره تبدیل می‌شود. خردمند نباید افتخار کند (رد گزینه ۱) / «النَّسَبُ»: خاندان، دودمان (کلمه «خود» اضافه است). (رد گزینه ۲) / «جَهْلًا»: از روی نادانی، نابخردانه، جاهلانه (رد گزینه ۲) / «العقل الثابت»: اندیشه استوار (رد گزینه ۳) / «يُحْسِنُهُ»: به نیکی انجامش می‌دهد، آن را به خوبی انجام می‌دهد (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(معصومه ملکی)

۷۳- گزینه «۳»

«تَرَاهُمْ»: (از فعل «تَرَى»، به صیغه مفرد مذکر مخاطب، و ضمیر متصل «هُم» در نقش مفعول تشکیل شده است). آنان را می‌بینی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خَلِقُوا»: (فعل ماضی مجهول) آفریده شده‌اند / «عَظُمَ»: استخوان / «عَصَبَ»: پی (در گزینه‌های ۲ و ۴، «عَظُمَ» و «عَصَبَ» جابه‌جا ترجمه شده‌اند). در گزینه «۴»، «چیزی» اضافی است.

(ترجمه)

(حسین رضایی)

۷۴- گزینه «۲»

«عَلَى الْجَمِيعِ التَّعَاوُنُ»: باید همگی (بر همه واجب است) همکاری کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «إِغْلَاقُ»: بستن (رد گزینه ۴) / «خَنْفِيَّةٌ»: شیر (رد گزینه ۴) / «بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ»: پس از پایان ساعت کار مدرسه (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(امسان کلاته عربی)

۷۵- گزینه «۲»

«تُبَصِّرِينَ»: می‌بینی (رد گزینه ۳) / «الشَّجَرَةَ الْخَضْرَاءَ ذَاتَ الْعُصُونِ النَّضْرَةَ»: درخت سبز دارای شاخه‌های تر و تازه (رد سایر گزینه‌ها) / «الشَّمْسُ الْآتِيَّةُ جَذُوتُهَا مُسْتَعْرَةٌ»: خورشیدی که پاره آتش آن (اخگر آن) فروزان است (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

تکته: گاهی اوقات فعل مضارع از صیغه للمخاطبة (مفرد مؤنث مخاطب) که به صورت «تَفْعَلِينَ» است، با فعل‌های جمع اشتباه می‌شود؛ باید مراقب باشیم چنین فعل‌هایی را اشتباه ترجمه نکنیم.

(ترجمه)

(امیرحسین شکوری)

۷۶- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يَقْتُلُ»: (فعل مضارع است) می‌کشد.
گزینه «۲»: «وَأَجِبْ عَلَى جَمِيعِ مُوَاطِنِيْنَا»: بر همه شهروندان ما واجب است.
گزینه «۴»: «تَخْرُجُ»: (فعلی لازم از ریشه «خَرَجَ» است). بیرون می‌آید (خارج می‌شود)

(ترجمه)

(ممد صبیبی)

۶۶- گزینه «۴»

در گزینه‌های «۱ تا ۳» شاعر به دلیل زیبایی‌های ظاهری و حسی دل به معشوق داده است که به این نوع پردازش، سبک پردازش ادراکی گفته می‌شود؛ اما در گزینه «۴» ادب و معرفت که ویژگی‌های کیفی هستند و با پردازش مفهومی به دست می‌آیند، ملاک دلدادگی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

(مهسا عفتی)

۶۷- گزینه «۳»

بررسی نظر دانش‌آموزان درباره رفتار معلمان به راحتی از طریق روش مشاهده قابل بررسی نمی‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

(مهسا عفتی)

۶۸- گزینه «۲»

در گزینه «۲» علل به وجود آمدن نظام باورهای افراد بیان شده که بیانگر مفهوم تبیین است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

(ممد صبیبی)

۶۹- گزینه «۳»

شکل صحیح عبارت‌های غلط به این صورت است:

- منابع مختلف می‌توانند تکمیل‌کننده جنبه‌های مختلف آگاهی و معرفت باشند، نه اینکه لزوماً تکمیل‌کننده باشند.

- فرضیه‌ها پاسخ‌های اولیه و تاحد ممکن سنجیده‌ای هستند که مبتنی بر دانش، تجربه قبلی و تخیل هستند.

- پس از توصیف و تبیین تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی و کنترل رسید.

- روان‌شناسی در ابتدای مسیر از فلسفه، دین و تجربه استفاده می‌کرد و بعدها رویکرد علمی به خود گرفت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۵)

(مهسا عفتی)

۷۰- گزینه «۲»

ویژگی‌های علوم تجربی عبارتند از:

۱- برای بررسی موضوع مورد مطالعه در آن‌ها از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌شود.

۲- در این علوم با کمک مشاهده و سایر روش‌های دقیق، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۷۷- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«لم یکن ... یظن» ساختار ماضی استمراری منفی دارد و باید به صورت «گمان نمی‌کرد» ترجمه شود.

(ترجمه)

۷۸- گزینه ۳»

(ولی بریی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم اشاره «هذه» در جای درست خود به کار نرفته است، در این گزینه «المُجَدَّة» نیز صفت است و باید با موصوف خود مطابقت کند و به صورت جمع مؤنث بیاید.

گزینه «۲»: «هذه» نادرست است، برای اشاره به جمع‌های عاقل (انسان) باید «هؤلاء» به کار رود.

گزینه «۴»: فعل در ابتدای جمله و قبل از فاعلش، به صورت جمع آمده که نادرست است (فعل در اول جمله قبل از فاعل خود، به صیغه مفرد می‌آید)، در این گزینه ضمیر متصل «هن» نیز در جای درست خود به کار نرفته است.

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان‌شناسان دربارهٔ نخستین زبان در جهان اختلاف دارند، اما تأکید می‌کنند که از حدود ۱۰۰ هزار سال پیش از میلاد، زبان همراه ما است. دو زبان سومری و مصری قدیم از قدیمی‌ترین زبان‌های نوشته شده و ثبت شده هستند که تاریخ پیدایش آن‌ها به حدود سال ۳۲۰۰ پیش از میلاد برمی‌گردد، اما زبان قدیمی‌تری که تا به امروز موجود است، ترجیحاً زبان چینی است که برای بار اول، سال ۱۵۰۰ پیش از میلاد ظهور یافت. زبان‌های قدیمی دیگری وجود دارد که از آن جمله، سانسکریت، تامیلی، عبری، عربی و... است. این‌ها، مثال‌های ساده‌ای از زبان‌های قدیمی است اما بدون شک، زبان‌های دیگری وجود دارد که گستردگی کمتر و قدمت بسیار بیشتری نسبت به این زبان‌ها دارند.

۷۹- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«انسان حدود ۳ هزار سال پیش از میلاد دانست که به زبان احتیاج دارد!» بر اساس متن، صحیح نیست، زیرا زبان از صدها هزار سال پیش از میلاد وجود داشته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زبان عربی از زبان‌های قدیمی در دنیا به شمار می‌رود! (صحیح)

گزینه «۲»: انسان از قدیم، زبان را برای بیان افکار به کار گرفته است! (صحیح)

گزینه «۳»: زبان‌های قدیمی و مهمی وجود دارند بدون اینکه امروز چیزی از آن‌ها بدانیم! (صحیح)

(درک مطلب)

۸۰- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«کاربرد آن بعد از ظهور زبان مصری قدیمی شروع شده است!» در مورد زبان چینی صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن قدیمی‌ترین زبان بین زبان‌هایی است که امروز می‌شناسیم! (نادرست است، قدیمی‌ترین زبانی است که امروز هم استفاده می‌شود.)

گزینه «۳»: امروزه زبان چینی قدیمی هرگز استفاده نمی‌شود! (نادرست است، در متن چنین چیزی بیان نشده است!)

گزینه «۴»: تاریخ ظهور آن به دو هزار سال پیش از میلاد برمی‌گردد! (نادرست است، ۱۵۰۰ سال پیش از میلاد ظهور یافت!)

(درک مطلب)

۸۱- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن نیامده است:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نخستین زبانی که انسان بدان سخن گفت!

گزینه «۲»: گسترده‌ترین و متداول‌ترین زبان در جهان! (در متن اشاره‌ای به این موضوع نشده است!)

گزینه «۳»: زمان ظهور زبان‌ها در جهان!

گزینه «۴»: زبان‌هایی که از تاریخ پنهان شدند!

(درک مطلب)

۸۲- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«من الأعداد الترتیبیة» نادرست است، «ألف» (هزار) عدد اصلی (شمارشی) است.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۸۳- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«مضاف‌الیه و...» نادرست است؛ دقت کنید «المرة الأولى» (بار اول) یک ترکیب وصفی است؛ «المرة» موصوف و «الأولی» صفت آن است.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۸۴- گزینه ۱»

(امسان کلاته عربی)

«مسؤولون» نادرست است و باید به صورت «مسؤولون» بیاید؛ جمع‌های مذکر سالم، همیشه در آخر خود، علامت فتحه (نون، سین) دارند.

(فبط حرکات)

۸۵- گزینه ۳»

(سیره میا مؤمنی)

در این گزینه، دو جمله از نظر مفهوم، کاملاً با هم مخالف هستند؛ جمله اول می‌گوید: به آنچه که گفت، نگاه کن، و به کسی که گفت (گوینده) نگاه نکن، در صورتی که جمله دوم می‌گوید: هرگاه سخنی شنیدی، به گوینده‌اش نگاه کن!

(مفهوم)

۸۶- گزینه ۱»

(کنکور قارج از کشور ۹۹، کتاب آبی پیمان‌های)

صورت سؤال، اسمی را می‌خواهد که همزمان هم «مضاف» و هم «موصوف» باشد؛ یعنی همزمان هم «مضاف‌الیه» و هم «صفت» داشته باشد. در این گزینه، کلمه «قصیده» هم مضاف است و هم موصوف؛ «الشاعر» مضاف‌الیه آن و «الجمیلة» صفت آن است.

ترجمه: معلم قصیده زیبای شاعر، احمد شوقی را در کلاس با صدایی زیبا خواند!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «الأدویة» و «الطیب» هر دو موصوف هستند، ولی هیچ‌کدام مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیستند.

گزینه «۳»: «الإنسان» موصوف است، ولی مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیست.

گزینه «۴»: «الممرضة» موصوف است، ولی مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیست.

(قواعد اسم)

تاریخ (۳)

۹۱- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

در دوره معاصر شکل جدیدی از تاریخ‌نگاری در ایران رواج یافت که از نظر بینش و روش با تاریخ‌نگاری سنتی متفاوت بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۳)

۹۲- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود؛ بنابراین گزینه «۳» اشتباه است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

۹۳- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

۹۴- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروبین)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سفرنامه‌ها، حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره موضوع‌های اقتصادی مانند مالیات، گمرک و راه‌ها است.

گزینه «۳»: سفرنامه‌ها، در زمره کتاب‌ها از گونه‌های منابع تاریخی قرار دارند.

گزینه «۴»: نگارندگان خاطرات، عده زیادی از شخصیت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی و یا مردم عادی می‌شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۹۵- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آن‌ها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

تاریخ (۱)

۹۶- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

واژه تاریخ در گزینه «۳»، در نوشته‌ها و زبان علمی به کار می‌رود و منظور از آن، علم و روش علمی است که به وسیله آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند.

در سایر گزینه‌ها، منظور از واژه تاریخ، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲)

۸۷- گزینه «۳»

(سید مفسرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، فعل «تعرف» را می‌خواهد که از نظر صیغه، با بقیه متفاوت باشد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: ای دانش‌آموز! معلم سختی‌هایی را که در زندگی تحمل کرده‌ای، می‌داند! فعل «تعرف» به «المُعَلِّمَة» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

گزینه «۲»: ترجمه: زن باید خوبی‌ها را بشناسد و برای گستراندن آن‌ها در جامعه تلاش کند! فعل «تعرف» به «المَرَأَة» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

گزینه «۳»: ترجمه: (ای) برادر مهربانم! هنگام سختی‌ها، دوست وفادار را از دشمن می‌شناسی! فعل «تعرف» به «أَخ» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مذکر مخاطب است.

گزینه «۴»: ترجمه: ارزش وقت را هرکسی که تباهش کرده و واقعاً زبان دیده است، می‌شناسد! فعل «تعرف» به فاعل فعل «قد ضیعت» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

(قواعد فعل)

۸۸- گزینه «۲»

(مهمربان بین - قاتئات)

ترجمه: در روز وسط هفته با ۱۳ نفر از همکلاسی‌هایم و مدیر مدرسه برای رفتن به سفری علمی سوار اتوبوس شدم و در روز چهارم سفرمان برگشتیم، سفر علمی با همکلاسی‌ها چقدر زیباست!

روز وسط هفته، سه‌شنبه (یوم الثلاثاء) است و روز چهارم سفر، یعنی روز بازگشت، روز جمعه (یوم الجمعة) است و تعداد کل افراد داخل اتوبوس، همراه با راننده ۱۶ نفر بوده است.

(عذر)

۸۹- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیرووری)

معدود اعداد «۳ تا ۱۰» به صورت جمع می‌آید و در این گزینه، معدود «عشرة: ده» به درستی به صورت جمع آمده است (تلامیذ).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إثنين فصلین» نادرست است (صحیح: فصلین الإثنين؛ معدود عدد یک و دو اصلی، قبل از خود عدد می‌آید!)

گزینه «۲»: «عشرون و واحد» نادرست است (صحیح: واحد و عشرون؛ در اعداد دورقمی، اول یکان و سپس دهگان ذکر می‌شود!)

گزینه «۳»: «طالبات» نادرست است (صحیح: طالبة؛ معدود عدد هجده، مفرد می‌آید!)

(عذر)

۹۰- گزینه «۴»

(اسماعیل علیپور)

گزینه «۱»: $۳۷ = ۱۹ - ۵۶$

گزینه «۲»: $۹۴ = ۱۵ + ۷۹$

گزینه «۳»: $۱۶ = ۳ + ۴۸$

گزینه «۴»: $۸۳ = ۳ \times ۲۷$ (نادرست است؛ برابر با ۸۱ است.)

(عذر)

۹۷- گزینه «۴»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۰)
برخی از وقایع نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند. علاوه بر این، بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

۹۸- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)
پایان‌نامه‌های تاریخی، جزء منابع دست دوم و مجموعه طاق بستان، جزء منابع دست اول محسوب می‌شود.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۹۹- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)
کبیسه در گاه‌شماری مصریان کاربرد داشت؛ نه ساسانیان. بنابراین گزینه «۴» نادرست است.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۰۰- گزینه «۱»

(امیر حسین کاروبین)
کشف و بازسازی دقیق آثار باستانی، مربوط به مرحله اول از کار باستان‌شناسان یعنی مرحله کشف و شناسایی است.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

تاریخ (۲)

۱۰۱- گزینه «۴»

(امیر حسین کاروبین)
انگیزه اصلی نویسندگان تاریخ‌های محلی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

۱۰۲- گزینه «۲»

(کنکور سراسری نوبت اول ۱۴۰۲)
محمدبن جریر طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش سال‌شماری تألیف کرده است. مسعودی کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجواهر را به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع‌محوری تألیف کرده است.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۳- گزینه «۲»

(زهره دامپار)
کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است. این کتاب با روش تاریخ‌نگاری تحلیلی نگارش شده است.
مورخ در روش تاریخ‌نگاری تحلیلی، با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۱۸)

۱۰۴- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(زهره دامپار)
گزینه «۱»: روایت‌کننده می‌تواند خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده باشد.
گزینه «۲»: مقایسه و مطابقت با منابع و شواهد مانند کتاب‌های تاریخی و یا نوشته‌های دیگر و همچنین مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی معیار مناسبی برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی است.
گزینه «۴»: زمان و مکان دو رکن مهم یک رویداد تاریخی‌اند. خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد، از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۰۵- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)
با توجه به خط زمان زندگانی رسول خدا (ص) در دوران پیش از بعثت در صفحه ۲۵ کتاب درسی تاریخ یازدهم، گزینه «۲» درست است.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۵)

جغرافیا (۳)

۱۰۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)
منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است. مقر هر روستا یا شهر، همچنین هسته اولیه آن را شامل می‌شود.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۰۷- گزینه «۱»

(زهره دامپار)
مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها است. در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند، اما در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۰۸- گزینه «۲»

(زهره دامپار)
در رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها، در قاعده هرم و ردیف‌های پایین، سکونتگاه‌هایی با کمترین میزان جمعیت قرار می‌گیرند. با حرکت به سوی بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر می‌شود و خدماتی که ارائه می‌دهند نیز بیشتر و متنوع‌تر است.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۰۹- گزینه «۳»

(زهره دامپار)
شهرهایی که حوزه نفوذ گسترده‌تری دارند، آستانه جمعیتی نفوذ و دامنه نفوذ گسترده‌ای دارند. این شهرها در برخی عملکردها به روستاها و شهرها خدمات می‌دهند.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

۱۱۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)
منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۰)

جغرافیای ایران

جغرافیا (۲)

۱۱۱- گزینه «۱»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۰) جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می‌کند با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا شود و از آن‌ها در جهت «بهبود زندگی خویش استفاده کند». از آن‌جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس «جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است».

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۲ و ۵)

۱۱۲- گزینه «۳»

(زهره دامپار) متن صورت سؤال بیانگر مفهوم علم جغرافیای اقتصادی است. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۱۳- گزینه «۳»

(زهره دامپار) عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی دو گونه است: (۱) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها (۲) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها عبارت صورت سؤال با مورد دوم در ارتباط است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۵)

۱۱۴- گزینه «۴»

(زهره دامپار) «در نواحی ساحلی (سؤال کجا؟) انسان (سؤال چه کسی یا چه کسانی؟) با اسکله‌سازی، دیواره‌سازی و احداث جاده روی جلگه‌ها، (سؤال چرا؟) تغییراتی ایجاد می‌کند. گسترش شهرها و روستاها باعث از بین رفتن اراضی کشاورزی و جنگلی و تغییرات وسیعی در نواحی ساحلی ایران (سؤال چه چیزی؟) شده است.»

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۸)

۱۱۵- گزینه «۲»

(زهره دامپار) در گام اول، طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۱۶- گزینه «۲»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۰) هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و میان اجزا و پدیده‌های آن ارتباط وجود دارد و نوع فعالیت و شیوه زندگی با محیط طبیعی در ارتباط است. **تشریح گزینه‌های نادرست:** از ویژگی‌های ناحیه این است که میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد. ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است و تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافیدان بستگی دارد.

(جغرافیا (۲)، ناحیه چیست؟، صفحه ۳)

۱۱۷- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی) ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا عوامل انسانی باشد.

(جغرافیا (۲)، ناحیه چیست؟، صفحه ۵)

۱۱۸- گزینه «۲»

(زهره دامپار) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند. محدودیت‌ها و موانع طبیعی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(جغرافیا (۲)، ناحیه چیست؟، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۱۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند. معمولاً هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند.

(جغرافیا (۲)، ناحیه چیست؟، صفحه ۱۵)

۱۲۰- گزینه «۴»

(زهره دامپار) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آب‌وهوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۲)، ناحیه چیست؟، صفحه ۱۷)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

همه ما به یاد می‌آوریم که از همان کودکی وقتی گرسنه و تشنه می‌شدیم، به سراغ غذا و آب می‌رفتیم تا نیازمان را برآورده سازیم، وقتی غمگین می‌شدیم و دلمان می‌گرفت، در کنار یکی از عزیزانمان پهلوی می‌گرفتیم تا روحمان آرامش یابد و اندوهمان برطرف گردد.

تمامی این امور بیانگر آن است که می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آنها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم؛ یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعا هست و می‌توان با دست خود آنها را برداشت و از آنها استفاده نمود. یعنی ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیاء و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آنها علم پیدا کنیم.

پس آنچه که شک ما از واقعی بودن اشیاء پیرامونمان را برطرف می‌کند و نشانگر واقعی بودن آنها است همین استفاده از اشیاء مختلف در جهت رفع نیازهایمان می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این مورد نشانه شناخت نیست، بلکه صرفاً بیانی دیگر از همان مفهوم امکان شناخت است که صورت سؤال خواسته، نشانه‌ای برای آن پیدا کنیم.

گزینه «۲»: ما ابتدا باید شناخت را ممکن بدانیم تا سپس بخواهیم نسبتی میان دو تصور هستی و چیستی که از حقایق موجود در خارج انتزاع می‌شوند را تعیین کنیم.

گزینه «۴»: این که گفته شود به ماهیت همه اشیاء پیرامون جهل داریم نادرست است و بنابراین این گزینه نمی‌تواند درست باشد.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۲)

۱۲۲- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

اولین قدم در شناخت دو مفهوم وجود و ماهیت یا هستی و چیستی و درک نسبت میان آنها، این است که بفهمیم که در جهان پیرامون ما اشیاء و موجوداتی وجود دارند و ما می‌توانیم به آنها علم پیدا کنیم. پذیرش همین دو اصل به نفی تنهایی مطلق انسان خواهد انجامید و مترادف با آن می‌باشد؛ یعنی این که بپذیریم اشیایی خارج از ما وجود دارند و ما آنها را می‌شناسیم به این معنی است که در جهان تنها نیستیم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این که ما دربابی که اشیاء خارجی ماهیاتی دارند، دومین قدم از شناخت وجود و ماهیت است نه قدم اول.

گزینه «۲»: این گزینه در واقع بیانگر اصل مغایرت وجود و ماهیت می‌باشد که سومین قدم از این مسیر را تشکیل می‌دهد.

گزینه «۴»: درست است که ما می‌توانیم به اشیاء پیرامون خود علم پیدا کنیم، اما این موضوع بدین معنی نیست که ما می‌توانیم تمام ویژگی‌های آنها را بشناسیم و نباید چنین خلط شود که امکان حصول معرفت به این معناست که ما می‌توانیم از کنه و ذات و تمام ویژگی‌های اشیاء آگاه بشویم.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۲۳- گزینه «۱»

(مهمدرضا بقایی)

پرسش از چیستی با اشاره «این» و «آن»، حاکی از پی بردن به «وجود» یک شیء است و نشان می‌دهد که شخص پرسشگر می‌داند آن چیز موجود است، اما از ماهیت و چیستی آن آگاه نیست و این به نوعی اذعان به مغایرت وجود و ماهیت است. یعنی حمل وجود بر ماهیت ضروری نیست. چون اگر وجود عین ماهیت بود امکان نداشت وجود شناخته شده باشد اما ماهیت ناشناخته بماند و مورد سؤال واقع شود.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۳)

۱۲۴- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

وجود و ماهیت اختلاف مفهومی دارند و اتحاد مصداقی. وجود و ماهیت در ذهن و از جهت مفهوم با هم مغایرت دارند ولی در خارج با هم اتحاد دارند یعنی در خارج دو امر جداگانه به نام وجود و ماهیت نداریم.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۲۵- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

فارابی، فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان «وجود» و «ماهیت» توجه ویژه‌ای کرد و در تمایز میان این دو مفهوم، نکاتی را مطرح نمود. ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آنها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) آنگونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل دهنده آب هستند. همچنین وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف هستند که در واقعیت یک مصداق واحد دارند.

مدرس بودن و مادر بودن یک فرد نیز هردو صفات جداگانه‌ای از اوست اما در عالم خارج هردو صفت مربوط به یک شخص است

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۶- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

ابن‌سینا در اثبات مغایرت وجود و ماهیت چنین استدلال می‌کند: مقدمه اول: اگر مفهومی عین یا جزء مفهومی دیگر باشد، حمل آن مفهوم بر آن مفهوم اولی بی‌نیاز از دلیل خواهد بود. مقدمه دوم: حمل وجود بر ماهیت بی‌نیاز از دلیل نیست. نتیجه: وجود عین یا جزء ماهیت نیست.

بنابراین گزینه «۳» جواب صحیح این تست خواهد بود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آن چه باعث می‌شود که همه اشیاء یکی شوند، عینیت وجود و ماهیت است نه جزء بودن وجود و کل بودن ماهیت؛ همان‌طور که با وجود جزء بودن مفهوم حیوان و کل بودن انسان، هر حیوانی انسان نیست! گزینه «۲»: این گزینه در واقع بیان خود مغایرت وجود و ماهیت هستند نه استدلالی در اثبات آن.

گزینه «۴»: این گزینه تنها یکی از مقدمات شیخ در اثبات این تغایر موجود میان هستی و چیستی است، نه استدلال کامل او.

(فلسفه (۲)، هستی و چیستی، صفحه ۵)

منطق

۱۳۱- گزینه ۱

(سبا یعقرباره صابری)

ابن سینا در دانشنامه علایی می‌گوید: علم منطق علم ترازوست و علم‌های دیگر، علم سود و زیان، و هر دانشی که به ترازو سنجیده نشود، یقین آور نباشد؛ پس چاره نیست از آموختن علم منطق.

منطق همچون ترازو محتوای سایر علوم را می‌سنجد و صدق و کذب و میزان یقین آوری آنان را مشخص می‌کند. پس منظور از ترازو همین کارکرد و هدف از به کار بردن علم منطق در سایر علوم است و این گفته ابن سینا به ابزاری بودن علم منطق اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «درست است که تأکید علم منطق بر شیوه درست اندیشیدن است اما این موضوع ارتباطی به کاربرد آن در سایر علوم ندارد.

گزینه ۳: «منطق به‌طور مستقل محتوای علوم را فراهم نمی‌کند؛ محتوای هر علمی در خود آن علم تولید می‌شود.

گزینه ۴: «هرچند دسته‌بندی و جلوگیری از خطای اندیشه از جمله وظایف منطق و منطق‌دانان است اما این مورد ارتباطی به جمله ابن سینا ندارد.

(منطق، سنه‌نگاری در تفکر، صفحه‌های ۵ تا ۵)

۱۳۲- گزینه ۱

(فیروز نژادنیف)

قواعدی که در منطق از آن‌ها بحث می‌شود طبیعی و ذاتی ذهن است هستند و این بدین معناست که ذهن بدون دانستن نام آن‌ها قادر است از آن‌ها استفاده کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن - که بی‌شمارند - باشیم.

گزینه ۳: «حیطه کاربرد منطق کل زندگی انسان است.

گزینه ۴: «استحکام فکر به رعایت کردن صورت آن است نه مواد به‌کارگرفته‌شده.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۳۳- گزینه ۲

(امیر منصور)

نقش و وظیفه منطق فقط کاستن از مغالطات علوم نیست، بلکه اندیشه صحیح در تمام ساحات زندگی مدنظر علم منطق می‌باشد و در صدد آن است که مغالطات را از تمام افکار انسان بزاید.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۱ تا ۵)

۱۲۷- گزینه ۱

(فهرار قاسمی نژاد)

حمل کردن ذاتیات هر چیز بر آن چیز بی‌نیاز از دلیل خواهد بود؛ مثلاً این که مثلث سه ضلع دارد نیازی به دلیل ندارد و بی‌نیاز از آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «حمل وجود بر هر ماهیتی غیرضروری و نیازمند دلیل است.

گزینه ۳: «حمل سه زاویه‌ای بودن بر مثلث با آن که نیازمند دلیل است اما ضروری می‌باشد. دلیل این که مثلث سه زاویه دارد این است که چون سه ضلع دارد.

گزینه ۴: «حمل زوج بر عدد چهار ضروری و نیازمند دلیل است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۸- گزینه ۱

(موسی سپاهی - سروان)

مفاهیمی که سازنده و هویت بخش مفاهیم دیگر هستند را ذاتیات می‌گویند اگر چنین مفاهیمی بر ذات حمل شوند حمل اولی ذاتی شکل می‌گیرد و در حمل اولی ذاتی لزوماً نسبت میان محمول و موضوع تساوی نیست. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) و در حمل اولی ذاتی نیازی به دلیل آوردن نیست (رد گزینه ۲)

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۹- گزینه ۲

(امیر منصور)

اگر مفهوم وجود جزئی از ماهیت باشد آنگاه: ۱- حمل وجود بر ماهیت نیاز به دلیل نخواهد داشت و از نوع اولی ذاتی خواهد بود؛ ۲- تصور ماهیت برای موجود شدن شیء کافی بود و ۳- وجود از ماهیت قابل سلب و انفکاک نخواهد بود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۰- گزینه ۴

(علیرضا نصیری)

آن چه در این جا مورد بحث است تغایر مفهومی وجود و ماهیت است نه این که در خارج دو مفهوم متغایر باشند و تمایز خارجی داشته باشند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تمایز هستی و چیستی با همان وجود و ماهیت از جمله مباحث بسیار کلیدی و پایه‌ای در فلسفه اسلامی است که نتایج و اصول مهمی از آن استنباط و استخراج می‌شود.

گزینه ۲: «این مبحث به عنوان یکی از مقدمات ابن سینا در برهان خود که وجوب و امکان نام دارد به کار می‌رود.

گزینه ۳: «بحث تغایر وجود و ماهیت از ابداعات فلسفه اسلامی می‌باشد و به این شکل در فلسفه یونانی و آثار متفکرانی همچون ارسطو و پیروانش وجود ندارد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این بیت تنها یک تصدیق موجود است و آن عبارت است از «دل‌بسته اندوه تعلق نتوان زیست». بنابراین مانند بیت صورت سؤال تنها یک تصدیق خواهد داشت. عبارت «بیدل» که به صورتی ندا به کار رفته است، و همچنین جمله امری «دلت از هر چه شود تنگ برون آ» تصور هستند.

گزینه «۲»: در این بیت نیز یک تصدیق موجود است و آن «سوزهاست نهانی درون پیره‌نم» می‌باشد و مصراع اول یعنی «طراز پیره‌ن زرکشم مبین چون شمع» که یک جمله امری است و در نتیجه تصور خواهد بود.

گزینه «۳»: در این بیت نیز - همانند بیت صورت سؤال - تنها یک تصدیق موجود است و آن «با وجود تو کس نشنود ز من که منم» می‌باشد و اگر بخواهیم آن را به زبان معیار بازنویسی کنیم چنین جمله‌ای حاصل ما خواهد بود: «کسی با وجود تو شنونده این که «من منم» ز من نیست.» و بنابراین تنها یک تصدیق می‌باشد. مصراع اول نیز از آنجایی که امری است تصور محسوب می‌شود.

گزینه «۴»: در این بیت سه تصدیق وجود دارد و آن‌ها عبارت‌اند از: «به قیاس در ننگی»، «به وصف در نیایی» و «من در اوصاف و جمال و حسن و زبیت متحیر هستم.» و بنابراین همین گزینه جواب این تست خواهد بود.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۳۷- گزینه «۲»

(معیار سوریان)

در پاسخ به این سؤال که چرا منطق به دو بخش تقسیم شده است می‌توان مقدمات زیر را مطرح کرد:

۱. دانش انسان بر دو نوع تصور و تصدیق است.
۲. اندیشه انسان بر دو نوع تعریف و استدلال است.
۳. وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است.

بنابراین می‌توان گفت که منطق بنا به وظیفه‌اش با فکر و اندیشه سر و کار دارد و فکر هم بر اساس هدفش که رسیدن به دانش است، متناسب با انواع دانش (تصور و تصدیق) به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و بنابراین منطق هم دو بخشی است.

گزینه «۱»: منطق به دنبال مصون ماندن اندیشه از خطاست، نه دانش. اگرچه خطای دانش هم می‌تواند ناشی از خطای اندیشه باشد ولی چنین مطلبی برای توضیح چرایی دو بخش شدن منطق قطعاً دقیق نیست.

گزینه «۳»: دانش به معنای آگاهی‌های ذهن انسان، به تصور و تصدیق تقسیم می‌شود، نه دانش به معنای رشته‌های علمی مثل منطق.

گزینه «۴»: خطاها دو نوع تعریفی و استدلالی ندارند بلکه اندیشه به تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و به این سبب، یک بخش منطق به قواعد تعریف و بخش دیگر به قواعد استدلال می‌پردازد.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۳۴- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. (علت نیاز دائمی انسان به علم منطق تلاش برای درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن است.) با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. دقت کنید که فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات علتی برای نیاز ما به کارکرد سلبی علم منطق یعنی آموزش روش‌های جلوگیری از مغالطات است.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۱۳۵- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

در تصدیق ما میان دو مفهوم متمایز نسبتی ایجاد می‌کنیم و این دو مفهوم را به یکدیگر ارتباط می‌دهیم. مثلاً در تصدیق «سقراط انسان است.» مفهوم «انسان» را به «سقراط» نسبت می‌دهیم و ارتباطی منطقی میان این دو مفهوم ایجاد می‌کنیم. حال این نسبت یا ارتباط یا حکم یا... می‌تواند از جنس ایجاب باشد یا از جنس سلب. تصدیق‌های ایجابی مانند همان مثال «سقراط انسان است.» و تصدیق‌های سلبی مانند «سقراط ایرانی نیست.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: علاوه بر علم، جهل نیز به دو دسته جهل تصویری و جهل تصدیقی تقسیم می‌شود و اگر چیزی نه تصور باشد و نه تصدیق اساساً در حیث مفهوم نمی‌گنجد، چه علم باشد و چه جهل.

گزینه «۲»: برای مجهول بودن یک تصدیق، نیازی نیست که تمام تصورات به کار رفته در آن مجهول باشند؛ بلکه همین که نسبت میان این دو تصور مجهول و ناشناخته باشد برای مجهول بودن کل تصدیق کفایت می‌کند. مثلاً اگر کسی با تصورات «آسمان» و «آبی» آشنا باشد اما به نسبت میان آسمان و آبی علم نداشته باشد، تصدیق «آسمان آبی است» نزد او مجهول خواهد بود.

گزینه «۴»: فقط تصورات و تصدیق‌های مجهول به وسیله تعریف و استدلال معلوم می‌گردند. اما اینطور نیست که هر تصور یا تصدیقی نیاز به تعریف استدلال داشته باشد؛ تصورات و تصدیقات بدیهی از آوردن تعریف و استدلال بی‌نیازند. مانند تصویری که هر کس از «وجود» دارد یا صدق این تصدیق که «هر کلی از جزئش بزرگ‌تر است.»

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۳۶- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

ابتدا باید دریابیم که در بیت مطرح شده در صورت سؤال چند تصدیق به کار رفته است. اگر بخواهیم این بیت را به اسلوب متعارف گفتار فارسی برگردانیم، حاصل چنین خواهد بود: «غم و اندیشه هنگامی که تو نقطه میانش (مرکزش) باشی، حقیقتاً هرگز وارد آن دایره (دل!) نمی‌شود.» بنابراین کل این بیت تنها یک تصدیق خواهد بود. حال با توجه به این مسئله باید به بررسی تمامی ابیات دیگر پردازیم.

۱۳۸- گزینه ۲»

(مفهم از اصلاح)

آنچه که قابل به کارگیری در استدلال است، تصدیق (قضیه) می باشد که باید حکم و قضاوت در آنان وجود داشته باشد.

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱» این عبارت یک تصور است و در آن حکم وجود ندارد.
گزینه ۲» این گزینه از آنجایی که یک جمله خبری تام است، بنابراین تصدیق محسوب می شود و قابلیت به کارگیری در استدلال را دارد.
گزینه ۳» حکم و قضاوتی در این عبارت وجود ندارد.
گزینه ۴» جملاتی که با «ای کاش» و «افسوس» شروع می شوند قابلیت حکم و قضاوت ندارند.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۱۳۹- گزینه ۴»

(هسین آفونری، راهنماپی)

از آنجایی که علم انسان منحصرأ به دو بخش تصور و تصدیق تقسیم می شود و هدف اندیشه رسیدن به علم و معرفت جدید است، بنابراین اندیشه نیز به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱» همه مفاهیم تعریف دقیق و مطلق ندارند مانند: عشق.
گزینه ۲» روشن کردن مفاهیم کار تعریف است.
گزینه ۳» یک سری از تصدیق ها ذاتاً روشن و واضح و پذیرفته شده اند و در نتیجه نیازی به استدلال ندارند؛ مانند: «اجتماع نقیضین امکان ندارد.»

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه های ۷ تا ۱۰)

۱۴۰- گزینه ۴»

(فیروز نژادنهف)

از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می شود؛ پس دسته بندی منطق بر اساس وظیفه آن صورت گرفته است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱» تعریف یعنی استفاده از تصورات معلوم، نه امور معلوم.
گزینه ۲» برای آشنایی با دو حیطة اصلی منطق نیازمند توجه به تفاوت تصور و تصدیق هستیم.

گزینه ۳» تصورات هر علمی در خود آن علم تعریف می شوند نه در علم منطق.
(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

فلسفه یازدهم

۱۴۱- گزینه ۲»

(فیروز نژادنهف)

ترتیب مراحل اندیشه ورزی بدین صورت است:
روبه رو شدن با مساله - طرح سوال - تفکر در اندوخته ها - رسیدن به پاسخ.
این ترتیب فقط در گزینه ۲» به درستی رعایت شده است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۱۴۲- گزینه ۳»

(مفهم از اصلاح)

مراحل تفکر فلسفی:

۱- روبه رو شدن با مجهول های فلسفی (مواجهه با محبت یک مادر به فرزندش)
۲- طرح پرسش های فلسفی (آیا رابطه محبت آمیز صرفاً میان دو انسان است؟)

۳- رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته ها (توجه به محبت حیوانات به فرزندان خود)

۴- رسیدن به دریافت فلسفی (جهان براساس محبت آفریده شده است.)

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۴۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

تا زمانی که انسان با همان سؤال های معمولی و روزانه روبه روست و فقط به دنبال پاسخ آن هاست و کمتر به موضوعات و پرسش های بنیادین می پردازد، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می توان آن را تفکر غیر فلسفی نامید.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۴۴- گزینه ۳»

(همید سوریان)

سقراط که فرد دانشمندی بود خود را فیلسوف می نامید و چون فرد مشهوری بود، رفته رفته مردم کلمه فیلسوف را به معنای دانشمند به کار بردند زیرا شاخصه سقراط همین دانشمند بودن او بود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱» این ها دلایلی هستند که سقراط خود را سوفیست نمی نامید بلکه از واژه فیلسوف استفاده می کرد. اما این مطلب به خودی خود باعث تغییر معنا نمی شود زیرا سقراط ابتدائاً معنای اولیه فیلسوف (دوستدار دانایی) را مورد نظر داشت.

گزینه ۲» اینکه واژه سوفیست تغییر معنا داده، دلیل کافی برای اینکه واژه فیلسوف جای آن را گرفته است، نیست.

گزینه ۴» بر سر زبان ها افتادن یک واژه دلیل تغییر معنا دادن آن نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۷ و ۸)

۱۴۵- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

معنای اولیه سوفیست دانشمند بوده که به مرور زمان این معنای خود را از دست داد به گونه ای که اکنون معنای مغالطه کار به خود گرفته است. فیلسوفوس در ابتدا به معنای دوستدار دانایی بوده که به مرور زمان ارتقا معنایی یافته به معنی «دانشمند» که معنی اولیه «سوفیست» بود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۷ و ۸)

۱۴۶- گزینه ۴»

(علیرضا نمیری)

درست است که موضوع فلسفه «وجود بماهو وجود» یا «وجود از آن حیث که وجود است.» می باشد اما این مطلب نافی این موضوع نیست که فلسفه احکامی در مورد امور محسوس نیز داشته باشد. فرضاً می توان به قاعده فلسفی «کل مادیه حادث» اشاره کرد به این معنی که «هر چیز مادی حادث است.» و این حکمی که در مورد موضوعی محسوس و حسی، یعنی ماده طرح شده است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» احکام فلسفه در عین حالی که کلی هستند اما به هر حال باید بر جزئیات نیز صدق بکنند. مثلاً زمانی که ما می گوئیم هر معلولی علتی دارد، با این که این حکم، حکمی عام و کلی است اما بر مصادیق جزئی آن نیز صدق می کند. مثلاً می توان از آن نتیجه گرفت که گرما معلول آتش است.

گزینه ۲» فلسفه از آنجایی که موضوعش «وجود» است باید به معدومات نیز از آن حیث که معدوم هستند، یعنی وجود ندارند، بپردازد و این منافاتی با موضوع آن ندارد و در واقع ذیل همان موضوع می گنجد.

گزینه ۳» اگر به تحلیلی دقیق تر از عبارت های «وجود بماهو وجود» و «موجود بماهو موجود» بپردازیم خواهیم دید که این دو مفهوم در اصل یکی هستند و تفاوتی نخواهند داشت. فلذا فلسفه در عین حال به هر دوی این موضوعات می پردازد چون یکی هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۸ تا ۱۱)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه ۱

(فاطمه صغری)

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ عده خاصی از افراد می‌توانند یک کسب و کار جدید را راه‌اندازی کنند.

گزینه «۴»: صحیح است.

ب) پراکنجی: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

ج) شما می‌توانید با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری، مثل پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، یا صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها، هزینه تولید را بدون اینکه از میزان تولید کم کنید، کاهش دهید. از سوی دیگر می‌توانید برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کنید و کالاهایتان را با قیمت مناسب بفروشید و از این طریق درآمدهای خود را افزایش دهید.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵، ۶ و ۹)

۱۵۲- گزینه ۲

(قارچ از کشور تیرماه ۱۴۰۲)

میلیون تومان $720 = 60 \times 12 =$ اجاره سالیانه باغمیلیون تومان $3,600 = (1 \times 75) \times 12 \times 12 =$ حقوق سالیانه مجموع کارگرانمیلیون تومان $75 =$ اجاره وسایل و ابزار مورد نیازمیلیون تومان $40 =$ خرید سم و کود مناسبمیلیون تومان $20 =$ کرایه حمل و نقل محصولمیلیون تومان $1,440 = 120 \times 12 =$ حقوق سالیانه باغدار و مهندسمجموع هزینه‌های سالیانه $720 + 3,600 + 75 + 40 + 20 + 1,440 =$ میلیون تومان $5,895 =$

۱۴۷- گزینه ۱

(مهمر رضایی‌بغا)

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند (رد گزینه «۲») بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد نه وجود مطلق که همان خداست. (رد گزینه «۳») فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به شمار می‌آیند. از طرفی تنها روش فلسفه، استدلال عقلی و قیاسی است. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۸- گزینه ۴

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

تمایز و تفاوت علوم از یکدیگر، هم از لحاظ موضوع است و هم روش.

یعنی به عنوان مثال ریاضی و فلسفه در روش باهم مشترک هستند ولی به لحاظ موضوع متفاوت‌اند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۹- گزینه ۲

(علیرضا نصیری)

موضوع فلسفه «وجود» یا به عبارت دیگر «وجود بماهو وجود» یا «موجود بماهو موجود» است و بنابراین فلسفه به اصل و اساس جهان و انسان و همه موجودات از آن حیث که وجود دارند خواهد پرداخت. از آن جایی که این موضوع حکمی نیست که بخواهیم اساس پژوهش‌ها و بررسی‌های خود درباره آن را با تجربه و به کمک حواس و آزمایش پی بگیریم، در نتیجه روش آن نمی‌تواند تجربی باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برگزیدن روش عقلی برای دانش فلسفه چیزی نیست که ترجیح فیلسوفان باشد، بلکه اقتضای موضوع فلسفه انتخاب این روش می‌باشد.

گزینه «۳»: درست است که روش عقلی روش فلسفه است اما منحصر به آن نیست؛ ریاضیات و هندسه نیز از روش عقلی استفاده می‌کنند.

گزینه «۴»: روش فلسفی نمی‌تواند تجربی باشد اما تجربه می‌تواند بر صحت برخی احکام فلسفی را به نوبه خود تأیید کند. مثلاً علوم تجربی می‌توانند بسیاری از مصادیق علیت را در یابند و به این طریق بدان تأیید و تأکید کنند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۵۰- گزینه ۲

(فیروز نژادنهف)

فلسفه هم از جهت موضوع و روش با سایر علوم تفاوت دارد ولی موضوع بر روش تقدم دارد؛ چرا که این موضوع است که تعیین‌کننده روش مورد استفاده در یک علم می‌باشد. مثلاً اگر موضوع علمی طبیعت باشد روش آن نیز به تبع موضوع باید تجربی باشد. حال که موضوع فلسفه بررسی اصل وجود و حقیقت جهان است روش آن باید عقلی باشد. فلسفه در موضوع با هیچ علمی مشترک نیست اما روش آن با ریاضی یکی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

(ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ عبارت «گروهی از مدرسان تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف در سطح شهر تأسیس کنند.» مثالی برای مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک از مزایای کسب و کار شخصی است.

(ج) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از سهام‌داران، هیئت مدیره قرار دارد.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۹)

۱۵۶- گزینه «۳» (فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معایب ایجاد شرکت سهامی - معایب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۲»: مزایای کسب و کار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۳»: مزایای ایجاد شرکت سهامی - معایب کسب و کار شخصی

گزینه «۴»: مزایای کسب و کار شخصی - مزایای ایجاد شرکت سهامی

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۱۵۷- گزینه «۱» (آفرین ساپری)

دارایی هر شرکت سهامی به تعداد معینی سهم تقسیم می‌شود و شخص با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه (یعنی به اندازه سهمش) سهیم است.

آقای احمدی ۳۰ درصد در سود شرکت سهیم داشته، بنابراین مالک ۳۰ درصد از سهام شرکت است.

باید ببینیم که سهام شرکت چقدر است:

تعداد برگه‌های سهام خریداری شده = $\frac{\text{میزان مالکیت فرد از سهام شرکت}}{\text{کل سهام شرکت}}$

برگه سهم ۴۰۰ = $\frac{۱۲۰ \times ۱۰۰}{۳۰}$ = کل سهام شرکت $\Rightarrow \frac{۱۲۰}{۳۰} = \frac{۳۰}{۱۰۰}$ کل سهام شرکت

میلیارد تومان $\frac{۶}{۵}$ = درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان ۶,۵۰۰ =

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

میلیون تومان $۶۰۵ = ۵,۸۹۵ - ۶,۵۰۰$ = هزینه‌های تولید - درآمد = سود توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه‌های تولید نیست.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۵۳- گزینه «۴» (سارا شریفی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هموعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمی سقوط قرار می‌دهند.

گزینه «۲»: معمولاً به‌دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها، در انحصار آن‌هاست.

گزینه «۳»: از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۹)

۱۵۴- گزینه «۳» (کتاب آبی پیمان‌های)

میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های تولید است.

هزینه‌های تولید - درآمد = سود

\Rightarrow هزینه‌های تولید + سود = درآمد

طبق فرض مسئله:

میلیون تومان $۲۴ =$ هزینه‌های تولید + سود + درآمد

میلیون تومان $۱۲ =$ درآمد $\Rightarrow ۲۴ =$ (درآمد) $\Rightarrow ۲$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۵۵- گزینه «۲» (سارا شریفی)

الف) اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل‌های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که:

«مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟»

همین سؤال ساده و پاسخ آن، بیانگر مفهومی است به نام «سازمان تولید».

- اساسنامه شرکت باید بیان کند که شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند و چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؛ سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می‌شود.

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(زهرا مموری)

۱۶۰- گزینه «۳»

- فردی که مهارت تعمیر خودرو را کسب کرده و درصدد راه‌اندازی یک کسب و کار و کسب درآمد از این مسیر است. کسب و کار شخصی
- تعدادی از دوستان که می‌خواهند با استفاده از یک سرمایه اولیه اندک، ایده کسب و کاری خود را محقق کرده و سپس به جذب سرمایه از سایرین پرداخته و سود حاصل را به نسبت سرمایه آورده خود، تقسیم نمایند. ایجاد یک شرکت (سهامی)

- فردی که می‌خواهد با هدف کمک به افراد بی‌خانمان، ضمن جمع‌آوری مبالغ اعطایی توسط مردم، هر هفته به‌طور منظم به طبخ و توزیع غذا میان این افراد اقدام نماید. مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها
- چند فعال اقتصادی در صنف پوشاک که تصمیم دارند در کنار هم جمع شده و از مزایای همکاری در راستای تأمین مواد اولیه با قیمت کمتر و رقابتی‌تر بهره‌مند شوند. تعاونی

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

قیمت هر برگه سهم \times تعداد کل سهام شرکت = کل سرمایه شرکت

قیمت هر برگه سهم $48,000,000 = 400 \times$

تومان $\frac{48,000,000}{400} = 120,000$ = قیمت هر برگه سهم

هر فرد به میزان مالکیتش، در سود و زیان شرکت سهم دارد؛ بنابراین آقای احمدی در ۳۰ درصد از سود شرکت، شریک است:

درصد مالکیت آقای احمدی \times کل سود شرکت = میزان سود آقای احمدی

تومان $1,500,000 = 5,000,000 \times \frac{30}{100}$ = میزان سود آقای احمدی

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

(مهری ضیائی)

۱۵۸- گزینه «۴»

یکی از انواع شرکت‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها هستند. یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیر تجاری شکل گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گردهم می‌آیند.

گزینه «۲»: تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت.

گزینه «۳»: توزیع سود احتمالی در تعاونی‌ها در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۹)

(فاطمه صفری)

۱۵۹- گزینه «۴»

- شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسانها انجام می‌دهند. برای مثال، یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.